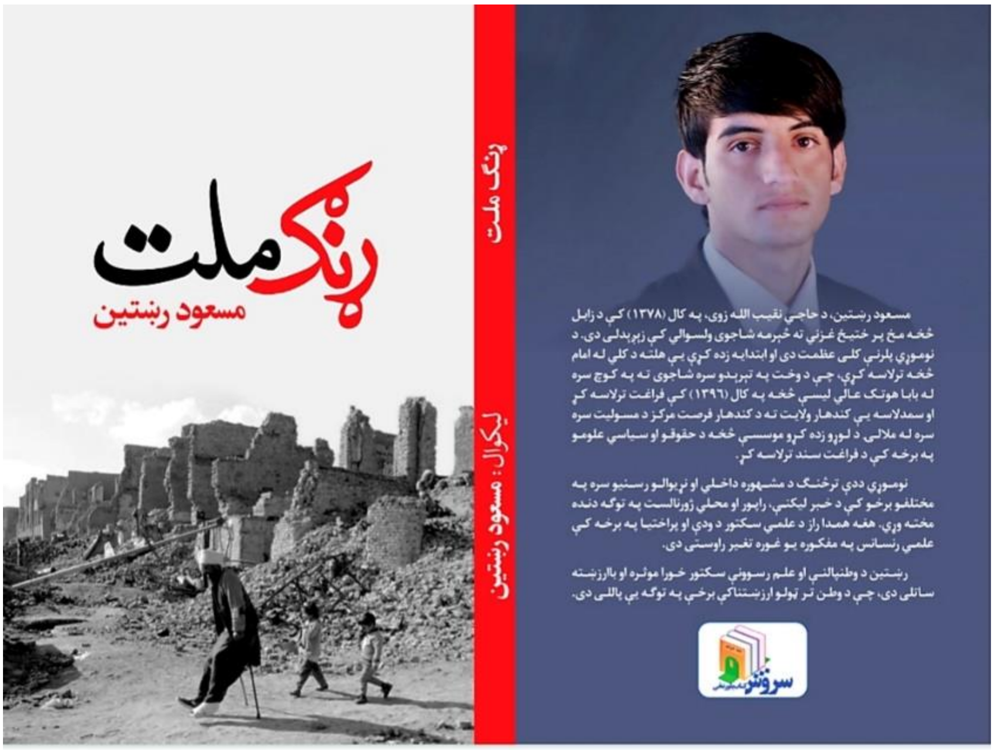

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنــــګ ملــــــت

لیکوال: مسعود رښتین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د محتوا په ارتباط:

دا مالومه خبره ده چې په پښتو ادب کي نوي قالبونه داخل سوي دي او تر ډېره د ازادې منظومې، نظم او غزل څو برخي یادولای سو، د همدې په تړاو ما هم ددې کتاب په منځپانګه کي داسي اپنډیکسونه ځای کړي دي، چې د ناول له چوکاټه ځان باسي، هغه که هري برخې ته ځان داخلوي خو هغه د لیکوال خبره همیشه له درده زګیروی خیژي، ما هم تر ډېره بریده د زړه او ددې ټولنې د رسم او رواج څخه راپیدا شوی درد په ځینو برخو کي انځور کړی دی.

مالومه خبره ده غبرګونونه به ولري، خو له ځان سره یو په زړه پروي پېغام هم لري او دا پېغام د ټولنې د سمون، ناسمو رواجونو ماتیدو او د یویشتم قرن د انسان غوندي ژوند کولو په لور مي ټولنه رهبري کړې ده، زه به حتما نیمګړتیاوي لرم، خو دا هم ومنئ چې د ملت او ټولنې له درده ځوریږم چې هغه ترسیم او انځور ته بې اختیاره څو کرښې ستاسو درانه حضور ته وړاندي کړي، هیله ده چې د پند اخیستلو په مانا یې ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسو ربنتین.

په ښار کي په پښو روان وم پر يو سپينږيري مي سترګې ولګيدې چې رنګ يې بلکل د عمرونو خوړلې انسان ته ورته وو خو په عمر دومره زوړ نه وو، زماهسي هم له وړو او زړو سره ډير زړه لګيږي هوا ګرمه وه د کندهار ګرمي وه تابه فکر کاوی چې د ټولې نړۍ ګرمي همدلته په کډه راغلې ماهم له موقع څخه استفاده وکړه د يو شناخته په حيث مي سلام او روغبړ ورسره وکړ خو سپينږيری همداسي سره و وښوريدی پوه سوم چې د خبرو علاقه نه لري، له جېب څخه يې د نسوارو ښه پخوانی دبلی را وکېښ ښه سات يې ورته کتل وروسته يې نسوار ترې وکړ او څنګ يې ووهی، ما بيا هڅه وکړه چې پر خبرو يې راولم لکه د نوې ناوي چې خبري په ناز او نخرو کوي.

پوښتنه مي وکړه کاکا څنګه يې؟ وږی يا تږی خوبه نه يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يه کاکا ددې دنيا به څه تنده او لوږه وي الله ج مو دي د ذنکدن له تندي وساتي.

له خبرو يې اندازه راکړه چې مسافر دی ځکه د خبرو انداز يې د زابل او غزني د خلکو په څير وو نو مي له موقع استفاده وکړه کاکا د زابل يې او که د غزني؟

-ته څه پوه سوي چې د زابل يم؟

کاکاخو له خبرو دي پوه سوم زه هم د زابل يم خو کلونه وړاندي د مهاجرت په شپو او ورځو کي راغلي يو همدلته ژوند کوو.

-بس بدمرغه وطن مو دی چې هرڅوک راسي موږ پر سر سر ټکوي، ددنيا ټول انقلابونه زموږ پر سر راغلي هر بدمرغه د خپل زرو ازمايلو په موخه همدلته راغلي، زه هم د صحرايې او ښاري ترمنځ توپيرونو او چلندونو زوړ کړم.

د کاکا خبرو خوند راکړ خو ډير ستړی ښکاريده هوا هم پر ګرميدو وه لږ يخې اوبه مي ورته راوړي د بوتل سر مي ورخلاس کړ کاکا يو غوړپ ترې وکړ سر يې بيرته پر وتړی.

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا له ژوند څخه ولي دومره ګيلمند يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ولي به نسم ګیلمند! زما توره ږیره سپینه سوه او سپینه ږیره هم دادی پر ختلو ده لا هم زموږ حالت نه دی بدل سوی، موږ په یوه جغرافیه کي اوسو خو لامو هم د ژوند سطحې اسمان او ځمکه توپیر لري، د ښار او صحرا خلک یو له بل څخه ځانونه بیګانه ګڼې، په ښارو کي دا د اوس زمانې څه ورته وایې رواشنفکران که څه بلاوي دي دوی ځانونه په افراط کي لیوني کړي او د صحرا خلکو په تفریط کي خپل ژوند په دوزخ بدل کړی.

کاکا څنګه افراط او تفریط؟

-ته نو اوس راسه دی له ما پوښتنه کوي.

یایا کاکا زما سره نه سو په خلاس چې دا څنګه لغاتونه دي؟

باندار مو ښه ګرم وو خو وخت هم انتظار نه کوی، باندار مي بس کړ ماول کاکا شپه دي زما سره ده ښه مجلس به هم وکړ، بغیر له پنج او پړیس یې راسره ومنله او روان سو، ټکسي ته وختلو د کور پر طرف مو حرکت وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کي ناست وو د ولايت مقام سره پر عيدګاه دروازه پورته ختلو څو فقيرانو د موټر پر ښيښو لاسونه د خيرات لپاره ونيول کاکا اوف کړل:

همدا ستاسو د ښار ژوند دی په ولايت کي د ناستو کسانو ژوند او د همدې فقيرانو ژوند سره پرتله کړه، ما په صحرا کي هيڅ داسي فقيران نه دي ليدلي داټول د نسمارانو له برکته همدا حالت دی.
حيران سوم ومي پوښتل کاکا نسماران بيا څوک دي؟
همدې وخت کي ټکسي يو بل لاروي ته و دريده هغه هم را وختی موټرحرکت.وکړ.
کاکا وويل:

نسماران همدا دي سي ديموږ حق يې خوړلی، نسونه يې دومره غټ کړي چې نه ديتا حق ګوري نه ديما مازي يې پکي جايوي، ددوی ماڼۍ او قصرونه ديموږ په وينو جوړسوي، په ښار کي هر فقير له موره فقير نه دی پيداسوی، د چا حق خوړل سوی، د چاځمکه غصب سوي، پر چا زورواکي اوښتي او له چا ټوپکدارو غلو هرڅه وړي دي، ذکاتونه خلک نه ويشي، يا هم د مسجد ملا په ذکات دروي، خيراتونه خلک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، همدا فقیران بیرته مجبوره سي د خپلو خولو او وینو په قیمت وداني سوي ماڼۍ ته د خیرات لپاره لاسونه جګوي او په پښو کي یې سر ږدي، دوی غلا ته مجبوریږي غلا کوي، ملي امنیت ته ګواښ پیښوي، مهاجرت کوي بیا نو دیموږ هیواد کي بشري قوه کمیږي همدا ټول د نابرابرۍ دیلاسه.

ګڼه ګوڼه زیاته وه د سړک پر جمپ یوه ماشومه نجلۍ د خیرات ټولولو لپاره ولاړه وه پر سر یې له ګرمي څخه اوبه شیندلې زموږ موټر ترې تیر سو کاکا ته بیا غوصه ورغله.

ایه نو ویني، دا د چا له لاسه، نسوار یې تو کړ ښیښنه یې پورته کړه، ویې ویل: د همدې ماشومي پلار به یا په غریبۍ کي مړسوی وي یا په نظام کي خو زموږ حکومت دومره هیرجن دی سي میړه مړ که مړانه یې هم مړه کوي، بیا دوی ته فرق نه ورکوي چې زما د همسنګره د کورنۍ به څه حالت وي؟ هغوئ به د خوړلو او اوسیدلو څه لري او که نه.

موټر بریک وواهه زموږ ځای راورسیده کاکا ته مي وویل راځه چې ځای مو راورسیده کاکا هم را شوه سو او د کور په لور مو حرکت وکړ تر کوره مو هیڅ خبره ونه کړه همدا وخت د مازدیګر لمانځه مهال وو معمان خانې ته راغلو اودسونه مو وکړل جماعت ته د لمانځه لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړو تر لمانځه وروسته سمدستي د معمان خانې په لوري راغلو. کاکا ته مې تور چای راوړ ترڅو ارام وکړي او د شپې راته کیسې وکړي کاکا مي ارام ته پرېښود زه د کور د کارونو لپاره دباندي راووتم.

د صحرایې سیمو کیسې

ماښام راغلم معمان خانې ته را ننوتم کاکا سرلګولی وو نسوار یې کړې وو چې پر مایې سترګې ولګیدي سر یې راپورته کړ نسوار یې تو کړ ویل ښه سو چې راغلې پر زړه مي ډیري خبري دي همدې ګړلو راڅخه سپینزیری جوړ کړی هر وخت به مي کوشش کاوه سي له یوکس سره دي زړه خواله وکړم خو الله ج ته راباندي برابر کړي.
زما یې هم وخبرو ته ډیره تلوسه وه وقفه مي ونه کړه ماول کاکا د ښار د خلکو ځیني ستونزي خو دي بیان کړي په صحرا کي څه حالت دی د هغه ځای کیسې راته وکه.
د صحرا به نو څه کیسې وي هلته هم خلک په هغه زمانه کي ژوند کوي سي وای نړۍ دي غوایې پر ښکر ولاړه ده که یې سر و ښوروی نړۍ چپه کیږي، د صحرا د خلکو به هم له کومي ناروا درته و ږغیږم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته اوس هم خلک په بدو کي نجوني ورکوي.

څنګه په بدو کي؟

ته لا په دي شيانو نه پوهيږي هلته سي ورور يا پلار قتل وکړي په جوړجاړي کي يې د کورنۍ څخه يوه ښځه ورکوي بياجوړه سره کوي.

تعجب يوړم کاکا نو دا خو په اسلام کي نسته دا څنګه مسلماني ده چې ګنا ورور وکړي او سزا يې خور ته ورکول کيږي، ځکه الله ج فرمايلي دي چې هيڅوک د بل چا د بار پورته کولو مسؤل نه دي هرڅوک بايد خپل بار په خپله پورته کړي.؟

يې سر مه پسي ګرزوه نو داخو يې اوله نده ټول وخت يې په همدي کي راتير سو، پر ځمکو ددوی جګړې وي، پر ملايې ددوی جګړې وي، پر بوټو دډوی جګړې وي، ملايې يې په زکات ورکړي وي.

کاکانو زکات خو بغير له عوض څخه د خپل مال صدقه ده چې بايد غريبانو ته ورکړل سي که په زکات کي عوض موجود سو نو بيا کله فرض پر ځای کيږي؟

کاکا د چايو ګېلاس ورپورته کړ يو غوړپ يې ترې کش کړ، پلمېټ يې نوی کړ سر يې بالښت ولګوی.

خو دا اوس هلته رواج سوی ده، د پښتنو رواجونه پښتنو تر هرڅه لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي دي، ځکه دی وايې چې هغه کوو څه چې مو پلار او نیکه کول.

نو کاکا که يې پلار او نیکه پر غلطه لار روان وو بیا هم دوی پر هغه لار ځي؟

نور يې په سمه او غلطه دوی سر نه خوږوي.

کاکا خو کله چې نبي ع ص د اسلام مبارک دین راوړ نو دده خپل سکه اکا ابي لهب ځکه تر پايه پر خپل شِرک پاته سو چې ویل به يې زه د خپل پلار او نیکه پردین ځم حال دا چې د پلار او د نیکه دین يې اصلاً روا نه وو، بس زموږ خلکو ته همدا لویه خبر ورپاتي ده چې بس پلار و نیکه مو کول.

په صحرایې سیمو کي پلرونه په خپلو اولادونو چندان تعلیم نه کوي، دوی يې د ځمکو په کارو مصروفه کړي، ځکه پلرونه يې وایی سي تعلیم ګټه نه کوي او که تعلیم وکړي پیسې نه سي په ګټلای هغه يې کله اولادونه نورو ملکو ته ولاړسي کله په کلي کي ورڅخه سم دم نشه يې جوړسي.

نو کاکا دوی اوس هم تعلیم د پیسو لپاره کوي که پیسې نه وي دوی په خپلو اولادونو تعلیم نه کوي؟

یایایا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیم پیسو ته رسیدو لار نه بلکې خپل رب ج ته د رسیدو او د هغه د پیژندلو او ځان تسلیمولو لار ده.

جاهل ملت نه د هیواد په ګټه دی او نه د ځان، ملت باید لوستی وي، نالوستی ملت پر نشت حساب دی او د هیواد لپاره تدریجي مرګ دی.

ماشوم راغلې د لاسو پریمینځلو بږغ یې وکړ ډوډۍ هم راغله فکر مي وکړ چې کاکا به پر ارامه ډوډۍ وخوري هسي مو هم ټوله شپه سره مخه ده، ډوډۍ مو پیل کړه پر ډوډۍ کاکا له ماشومانو سره لږ خبري وکړې نور یې پام خپلې کاسي ته کړ.

ډوډۍ وخوړل سوه، کاکا هم لکه ډاکتر چې دوا پر ډکه خوا ورلیکلې وي، سمدلاسه یې د نسواري بوتل ته لاس کړ ماهلک ته وویل چې چای ژر درسره راوړه فکر مي کاوه چې بانډار باید سوړ نه سي.

اښه دا افغانان هم...!

کاکا هم په خپلو زړو غاښو کي غاښ لرګی وهی، پر غالۍ یې واړه د ډوډۍ پاتي شوني په خپلو زړو ګوتو ټولو یو اوبل خوا یې کتل.

وروسته یې بږغ وکړ: اښه دا افغانان هم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعجب ورته یوړم اه کاکا څنګه...؟

هو هو.

دوی همیشه پر خپل سر بل سوي اور ته لرګي ور اچوي او ښه يې ګرموي، پر موږ هره غميزه زموږ له ځانغوښتنو راځي، ته لا ماشوم يې د انګريزانو له وخته هغه کوفار سي راغلي وو ديموږ وطن ته.

هو هو کاکا په تاريخ کي مي لوستي دي، ترې خبر يم.

لههغو راځه تر ارميکايانو(امريکايان) هرڅه زموږ د خپلو له لاسه.

کاکا نو څنګه دا هرڅه موږ په خپله کړي دي، خو امريکايان راغلل، انګريزان راغلل، روسان راغلل ټول په زور راغلل.

کاکا نسوار تو کړ، پر ږيره يې خپل زيږه لاسونه راتير کړل ويې ويل:

اول ځل شاشجاع انګريزان نه راوستل د خپل قدرت دي ساتلو لپاره؟

روسان خلقيانو د خپلو قدرت د ساتلو لپاره همدلته و نه ساتل؟

امريکايانو څو دوه تابيعتو والا پر موږ و نه تپل؟

چپ سوم، تر ډيره د کاکا خبري پرځاى وي، ماهم په دقيقو تاريخو کي لوستلي وو.

چاى يې راوړي کاکا ته مي تور چاى ور واچوى، تر کېلاس مخکي يې يو پلمېټ خولي ته واچوى د کوټې څلورو کونجو ته يې وکتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورغبرګه کړه کاکا خو افغانانو هم جهاد وکړ، روسان، انګريزان او امريکايان يې ټول مات کړل.

کاکا: ديغم مات دي سي موږ دوی مات کړل، له انګريزانو سره جهاد ښه وو هغه وخت هم د لويو قومونو ترمنځ د واک پر سر جګړې وي، خو د روسانو په وخت کي جهاد نه وو تجارت وو، مشرانو يې د امريکايانو پيسې د پاکستان په لاس ترلاسه کولې او کشری طبقې يې پر عقيده جهاد کاوه مشران يې ټول غله وو، هغه ځوانان چې تازه به يې بريتونه راغلي وو او يا به يې د ږيرې نرم ختونه پرمخ راغلي وو هغوی د اسلام او خپلواکۍ پر عقيده جهاد وکړ، مشران يې هلکه ته ترمانښه په نوم او هغه بل چيخی ورته وايې تخلص تخلص! په ټولو يې پيزنۍ هغوی هر يوه د پيسو بوجۍ غلاکولې، يوبل يوه يې مرمۍ او هوانونه غلاکول ټول همداسي درواخله.

ماول کاکا چای سړيږي چای درواخله.

کاکا: نه سړيږي تر چايو دا ديما او ديتا مجلس ډير ګرم دی.

نو کاکا ددي ټول سبب څه وو؟ ولي موږ افغانان په ځانو نه پوهيږو؟

کاکا: ددې لپاره چي د يوې ناروغي درملنه وشي، اړينه ده چي د هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغي سمه څېړنه وشي، علتونه يې معلوم شي او وروسته يې درملنه وسي.

د افغانانو غميزه، لکه چي تاريخي شواهد يې را زده کوي، تل د کورنيو بې اتفاقيو او له بهر څخه د پراختيا غوښتونکي هيوادونو د تيرو لاس وهنو او توطيو په واسطه پر موږ تپل شوې ده، کورنيو بې اتفاقيو په تيره بيا د قدرت مدعيانو ترمنځ اخ او ډب، ځواکمن افغان دولتونه له کمزور تيا سره مخامخ کړي دي. داسي هم شويدي چي د خپل افغان ورور د زورولو او وژلو لپاره يې د بهرنيانو سره لاس يو کړی او هم يې خپلواکه هيوادو ته زيان رسولی ده او هم د نورو غړوندي په خپله غاړه کي اچولي دي.

نو ځکه وايم چي تل د افغانانو په غميزه کي بهرنيو دښمنانو د افغانانو په منځ کي د کمزور، په شخصي ګټو مينو، ځان غوښتوونکو کسانو او کړيو څخه د خپلو استعاري پلانونو د پلي کيدو لپاره ګټه اخيستې ده، همدارنګه استعاري ځواکونو د خپلو اجنټانو څخه د قوم، ژبې او مذهب په نومونو د افغانانو د بې اتفاقۍ لپاره کار اخيستی او د افغانانو مقاومت يې کمزوری کړی ده. بهرنيو استعماري ځواکونو تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو افغانانو له بې اتفاقۍ، څخه ګټه اخيستې ده، چي د قدرت تږي او ليوني دي.
کاکا چاى ور واخيستې ومي غوښتل يو ګړى يې ارام پريږدم وروسته به ورسره پر نورو موضوعاتو هم خبري وکړم.

زموږ مسؤليت څه دی؟

نو کاکا اوس موږ څه بايد وکړو چې له دې پرديو خلکو خلاس سو،

کاکاوويل: په اوس وخت کي اړتيا ده چې د شته امنيت ساتنه وکړو، بد امني ته لار هواره نه کړو، له ستونزو سره مبارزه وکړو، پرديو ته د راتک زمينه مساعده نه کړو، بغاوت، شرارت او مقاومت ټول د يوه خره غوږونه دي، موږ بيا بايد نه د ازادۍ او نه د هم د خرمستۍ په جګړه کي ګډون وکړو او نه هم ورته چک چکې وکړو، د اوسنې حالت د ښه کيدو لپاره دعا بايد وکړو، ګډ کار بايد وکړو، بايد متحد سو، او يوبل ته لاس ورکړو، موږ نور د هيڅ ډول جګړې لمن بايد ونه نيسو او نه د جګړه مارانو په ښنو کي بيا سر کيږدي، د هر چا چې پر وطن د بلې جګړې زړه پيرزو کيږي مړه دي سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقیعت هم همداسي ده چې که غواړئ چې یو ملت له فقر، بیکاري، غُربت، شر او جګړې څخه را وګرزوئ نو د تعلیم زمینه ورته مساعده کړئ. هغه هیوادونه چې ملتونه یې بې تعلیمه وي همیشه د تزلزل په حالت کي وي او هیڅکله مستحکم اوسیدلی نه شي.

کاکا لږ خواشینی سو، بیایې پر تندي لاس ونیول، ددې ملت نه یوه ده نه یې دوي دي پر کومه ناروا، فساد، نابرابري، تعصب او خپلمنځي اختلافاتو به درته خبري وکړم.

یو ګړی مي ارام پریښود، بل ګېلاس چای مي ور واچولې او سر یې دیوال ته تکیه کړ، ماهم ږغ نه لاره ترڅو لږ ارام وکړي له ماپښین راهیسې یې ږغوم لکه بې پیلوټه طیاره سترېا نه لري.

سپینږیري هم چې یوګېلاس اوبه یې چښلې نه وي بیا یو ځل دباندي تیریږي ده هم له معمول سره سم یاد حرکت ترسره کړ، دباندي ورسره ووتم بیرته ترې را غلم ګړی وروسته کوټې ته راغلی، پرمخ یې اوبه تیري کړي وي، لږ تازه سوی وو.

کاکا واقیعت هم زما پر زړه خبري کولې، تابه ویل چې زما په زړه خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، خبرو یې دومره خوند راکاوه چې هیله مې درلوده د شپې خوب ونه کړو او کیسې وکړو.

نړیوال او زموږ غم!

کاکا په خبرو پیل وکړ ویې ویل چې: دوی فکر کوي چې نړیوال زموږ له غمه مړه دي.

کاکا کوم نړیوال او څوک داسې فکر کوي؟

همدا ملت بیچاره! خو خبر نه دي چې نړیوال او په ځانګړې توګه هیڅ هېواد نه غواړي، چې افغانستان دې ددوی د پیسو او مرستو په واسطه په بنسټیزه او اساسي توګه و رغول شي، ملت دې جوړ سي او له نړۍ سره دې سیالي وکړي؛

دلته هره اوښکه یو تمثیل دی، له امریکا او ټولې نړۍ څخه د افغانستان په لور په ټانکرونو، بیلرونو او بکسونو ډالر راغلل، دا ددې لپاره نه چې افغانستان په و رغول سي، بنسټیزې او اساسي پروژې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسره سي، د فقر او لوږي کچه په راټیټه سي، د تعلیم لپاره پري اساسي او بنیادي کارونه ترسره سي، د کار اساسي زمینه پري مساعده سي؛ بلکې یوازي د ارام او فکري تمرکز بدلولو لپاره په مصرف ورسیدي، ټول په کارو اخته وو خو خبر نه وو چې د څه لپاره او ګټه یې څه ده.

هر چا چې به پر پیسو خیټه واچوله هغه به هڅه کوله چې ټولي د ځان په نامه کړي، چې په اخیر کې موږ په هغه کیفیت بنسټیزي پروژي افتتاح کړي چې رنګ او کیفیت به یي د پروژې نه وو، زما ښه پیاد سي چې زموږ په ولسوالی کې یې پر عامه څمکه باندي چې اوس مي سم ذهن ته نه راځي د ۱۰۰۰ په شاوخوا کسان په ۲۰۰ افغانۍ د ورځي روزانه کوله پیسې د امریکا وي او پر عامه څمکه یې بغیر له ضرورته او یو منظم پلانه غارونه وکښل چې تراوسه همداسي پاتي دایې ما دسترګو لیدلی یومثال در کړ چې ټول مصارف یې پر همدې پروژه قیاص کړئ.

فکر یو وړم د کاکا خبري رښتیاوي، زموږ ملت په جهالت کي ترستونې غرق وو، خو دوی موږ په یوه ډبه غوړو، بیسکوټو او یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوجۍ غنمو تر ایستلو، کله به راته پاکستان وراسته غنم راولیږل او کله به یې یوبل هیواد. همدا ملت یې ټول وخت په لاس نیولو مجبور کړ، ملت فکر کاوه چې همیشه به د بل تیاره یا ورسته را رسیږي د ځان غم یې نه کاوه د نس غم اخیستی وو، خدای خبر څه وخت به پردی کټ په نیمه شپه ترې یوسي همداسي وسو لامو بیا هم ملت په هغه حالت کي قرار لري، زموږ اساسي ستونزه د نس ډکولو نه وه، د ملت جوړولو وه، زموږ د مکتب دیوالونه سیمټي جوړ وو خو نصاب یې بلکل پر پردي معیار جوړ وو، د هر صنف نصاب د هغه صنف دزده کوونکو تر سطحې دوه چنده لوړ جوړسوی وو، اخیر به هم زده کوونکي ښه سم شنه په والذي فاریغیدل، زموږ ستونزه د یو ښه ښوونکې وه، زموږ ښوونکي چې به صنف ته راغله ټول وخت به یې په ټلیفون او خبرو تیر کړ، ډیر وخت به داسي وي چې یو ښوونکی به راغلی زده کوونکو ته به یې وویل چې نن سترۍ یم باندار به وکړو، زده کوونکو هم داحالت پر اسمان غوښتی هغوی د خپل راتلونکي په اړه فکر نه کاوی، ښوونکي هم د خدای مسؤلیت، نبوي رسالت او حلال معاش غم نه خوړ ځکه چاترې پوښتنه نه کوله.

ساعت ته مي وکتل پاو کم لس بجې وي، کاکا ته مي وویل خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه نه درځي.

سترګې يې په زور سره کش کړې شا او خوا يې وکتل يايا خوب دي هغوی کوي چې غم نه لري.

کاکا نوتاسو خو په پرديو غمونو خپله زنده ګي خرابه کړې.

تلويزون که کتابتون!

په همدې وخت کې يې پر تلويزون سترګې ولګيدې.

ښا نوتا هم دا دي خارجانو شی لګولی؟

هو کاکا کله کله پکښې خبرونه اورم او د وطن له حالاتو ځان خبروم.

په کور کې کتابتون لري٠؟

هو کاکا ښه غټ کتابتون لرم.

نو ديموږ د ملت غُربت خو دادی چې د تلويزون لپاره ښه لويه الماری جوړوي، لوی ډيش(تلويزون) پکښې پروت وي خو چې پوښتنه ترې وکړې هلکه کتابتون لري سر و ښوروی ولا پيسې نه لرم، نو درواغجن ملته چې د ډيش لپاره پيسې لري او د کتابتون لپاره دي پيسو ته ملاماته وي خود به همداسې خوار يې.

د کاکا خبرې ډير خوند راکړ ځکه په ۲۱ پيړۍ کې ترټولو غني کس هغه دی چې د تلويزون پرځای په کور کې لوی کتابتون ولري، زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستونزه غریبې نه ده، ملامتي نه منل ده.

کاکا خو ددې ملت روزونکي استادانو سره هم ډېر ظلم کیږي.

هو هو پوهیږم.

نسوار يې وکړ او پښې يې و غزولي ويې ويل: د استادانو سره هم په دي هیواد کي سم چلند نه دی سوی، موږ یې وینو چې همیشه ددوی پر معاشاتو غم وي، کله يې وځنډوي، کله يې بيخي ورنه کړي او که يې ورکړي هم دومره لږ معاش دی چې معلم مجبوره کیږي یو بل شخصي کاروبار يې ترڅنګ وکړي بیا نو د معلم فکر پر دوو برخو وویشل سي، شخصي کاروبار او دولتي وظیفه. زموږ د ښوونکو لږ معاشاتو او په ټولنه کي ددوی حیثیت خلکو له پامه غورځولی، د والي، وزیر، قومندان او ولسوال خو ښه سم کاروبارونه جوړ وي بس یو همدا غریب معلم دی چې نه يې معاش لوړیږي او نه پر وخت ورکول کیږي، خو الله ج دوی تر هر چا نژدې دي، همدا استادان دي چې د نبي ع ص د سپیڅلې مسلک تقلید کوي او راتلونکی نسل روزي.

یو ګړی مي کاکا ارام ته پرېښودی او زه هم د کور لوري ته راغلم، کور کي ټول ویده وو زه او کاکا ویښ پاته وو فکر مي وکړ چې همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن شپه ښه موقع ده خوب سبا هم کيږي خو خدای خبر حاجي کاکا بيا چيري او پر کومو وطنو وي، بس دباندي ووتم دوکانونه خلاس وو د سپينږيرو د عمر په پای کي د خوراک داسي شيان خوښيږي چې پاسته وي ځکه غاښونو يې ځواني تيره کړي وي د کندهار د تازه توتو وخت وو تازه توت مي په پنځه دقيقې کي راوړل، کوتې ته چې را ننوتم کاکا له ځان سره مړه غزله ترنُم کوله اکثره په ذهن ځوان سپينږيري همداسي وي، خو بس زما د ښو ږغ يې د ترنُم مرغه والوزوی، توت چې يې وليدو ويل تاهم با تر ښه ډيرو دي کيناستلو اراده کړي.
و شرميدم، ماول هسي نه خپه سي ماول نه نه زه ستا عسکر يم پر تا امر پر ما اجرا مازي ږغ کوه چې خوب درغلی نور تا او خوب سره پريږدم.
ويل يې: يا هسي ګف مي کاوه، بيابه داسي مجلس پيدانه کړم، توت اماده سو خوراک مو پيل کړ يو کړی مو د ګيلو او شکايتو ژوند شاته پريښود او د توتو په خوړلو مو پيل وکړ، همدې وخت کي مي ذهن ته راغلل چې شلومبی راوړم کاکاته مي وويل هغه هم ومنله شلومبی مي راوړ نور نو د خورک هغه مزيداره مرحله وه چې ښه يخ شلومبی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرمه هوا کي له توتو سره مل وي بس څه ووایم چې بانډار دي ختم سي.

د اکثریت افغان ځوانانو د واده داستان!

وروسته مي پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده دي کړی دی؟

هو خو خو .

خبره یې ورک کړه، خیر دی کاکا ولي زړه نا زړه سوي؟

زموږ به خو څه ښځي وي، ښځي او که مزدوراني، ښځي او که مظلوماني....

ولي کاکا ستونزه څه ده؟

زموږ ټولنه چې ترټولو ځان ورته ډیر بسلمان بسلمان(مسلمان) ښکاریږي همدوی تر ټولو ډیر غیري انساني کارونه کوي، ځیني یې یوازي لونې د عاید سرچینه ګڼې او په ښه ډیرو پیسو یې خرڅه کړي، دانه ګوري چې دیمازوم ځوان دی، کاروباري دی، نشه یې دی، د مور او پلار ازاري دی، څه بلا دی بس چې پیسه شریفه دي ور مخته کړه نور یې غړي ورته مړه سي، بس په هغه ورځ د خپلې لور جنازه وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار يې وروسته په هغو پيسو ځمکه رانيسي، يازوی ته پري واده وکړي بس خبر نه يې چې د لور ژوند و دوزخ ته په کډه ور ووړ يانه دوی ته فرق نه ورکوي.

خاوندان يې هم که انسانان وو خو ښه خبره ده کنې دي اوس زماني وال خو بس فکر کوي چې ښځه يوازي د نفسي خواهشاتو لپاره ده بس خلاس، دوی فکر کوه چې ښځه يې نه سيال لري، نه زړه لري او نه هم ارمان، بس د ښځې او حيوان فرق نه وي، هره ورځ وهل، ټکول عادي وي، د پلار له کوره بنده وي، دميرمني يې هيڅ سيال نه وي، د هغې مور يا د کورنۍ غړي که راسي خاوند يې بيګانه ګڼې حتا د سيال په سترګه هم نه ورته ګوري، نه يې هم ښه معماني کوي، بس همداسي شين زوند وي، پلار خو يې پيسې واخيستې نور يې د لور په مخه ښه.

ماهم واده وکړ اولو وختو کي د خُسر ګنۍ کره نه تلم هغوی به ويل چې مور يې تعويزان په کړي، وخت تيريده مور مي راته وويل چې يوځل ورسه چې ورغلم او راغلم بيا په کور کي پر ما ښه ورځ نه وه، بس ټوله ورځ به دغه کيسې وي سي زماپه زوی خُسر ګنۍ تعويزان کړي، بس پر يوه حالت هم ژوند نه برابريده، زما خور مو ورکړي وه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه کلي کي چې زما خور به خپل خاوند راوسته ويل به يې اه ګوره ځومره خوابنې او ښځه پر ګرانه ده په خپله يې سپره ګرزوي، خو چې زوی به يې دا کار وکړ اسمان به ځمکي ته راغلی ځکه دوی ويل چې دا خوابنې تعويزان پري کړي.
ژوند ډير تريخ سو په دي ډول سره هره ورځ به مي له ځان سره فکر کاوه چې دا اوس په څه غم اوښتی يم، خو لنډه به يې درته کوم درې کاله مي د واده تيريدل چې ميرمنه مي مړه سوه ماهيځ اولاد ترې نه لاره او هغه ورځ مي وعده وکړه چې نور بيا واده نه کوم، ياباید مور پريږدم يا واده خو مور شيرينه وي، د بخښې محراب وي، د جنت دروازه وي دا امکان نه لري.

کاکا نسوار وکړ، ما د توتو لوښې ټول کړ، او بيرته راغلم.
ما ول هو کاکا همداسي ده ځکه لومړی شهيده ښځه وه او لومړی ښځه وه چې اسلام يې قبول کړ، همدا ښځه ده چې د انساني نسل د پايښت لپاره مبارزه کوي. ښځه مور ده، لور ده او ميرمن ده، همدا ښځه ده چې ورځخه بغير د يو نارينه ژوند او ايمان نيمګړی دی، موږ د ښځو هر ډول حقوقو ته هغه چې د اسلام مبارک دين ورکړي وي بايد ژمن او وفاداره و اوسو، هر پلار ددې ترڅنګ چې ښځو ته حجاب سپارښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، خپلو اولادونو ته دي د خپل نظر کښته ساتلو سپارښتنه هم وکړي ترڅو يو اسلامي ټولنه مو رامنځ ته کړي وي.
که د خپلو ښځو دعزت لپاره زمری وي، نو د پرديو ښځو د عزت اخيستلو لپاره له ځانه سپی نه جوړوي، که هر پلار خپله لور دباندي د شرمښ خصلته انسانانو له ويري نه پريږدي، نو يوازي به يې خپله لور ساتلې وي؛ خوکه يې پلرونه خپل زامن په عالی تربيه و روزي او د بل ناموس له ازار او اذيته يې را وګرزوي نو ټولې نجونې به يې په امان کي کړي وي.

کاکا هم سر و ښوراوه نسوار سم دم ور اخيستی وو، خبري له وسه نه کيدي، ماهم يو ګړې ارام ته پريښودی، ترڅو د نسوار نشه يې سر سي.

تر خولې مي ناڅاپه همدا جمله راووتله او کاکا مي مخاطب کړ: خپلو پښو ته د تلو په وخت کې پام وکړه تل يوه مخکې او بله ورپسې وي، خو نه وړاندنۍ پښه مغروره کيږي او نه هم شاتنۍ پښه شرميږي، ځکه په دې پوهيږي چې په يوه حال نه پاتې کيږي؛ د ژوند ورځې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغسې دي يوه ورځ ماته بله ورځ بريا وي. نو بريا ته مغروري او ماتې ته ناهيلي مه کوه.

کاکاوويل: ته هم بد نه يې په ځينو شيانو دي سر خلاسيږي، مازي دي ماته ځان اچولی.

ماول نه کاکا، تاسو د تجربو خاوندان ياست موږ ستاسو له تجربو څخه ډير څه زده کولای سو هغه چې موږ په کتابو کي هم نه وي ليدلي.

کاکا را پورته سو د نسوار نشه يې ختمه سوه، نسوار يې تو کړ او د چايو ګېلاس يې خولې ته ونيوی، لاسونه يې لړ لړ ريږديدل شايد نور يې د ځوانې مرحله تيره سوي وي د چايو غړپ يې وکړل او سر يې بالښت و لګوی.

وطنپالنه څه ته وايې؟

پوښتنه مي وکړه: کاکا وطنپالنه څه ته وايې؟

ويې خندل ښه پوښتنه ده.

وطنپرستي انتخاب نه ده، دا ستا خوښه نه ده چې وطنپالنه کوې او کنه بلکې دا ستا وجيبه او مسؤوليت دی، او که يې نه کوې نو بايد

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزاء و وینې، ته به خامخا د وطن له دښمن سره دښمني او د وطن له ګټو سره مینه کوې. د وطن اوبه، هوا، خاوره، او تر هر څه مهم، دغه شخصیت او هویت یې چې تا ته درکړی، ټول پر تا پور دی.

وطنپالنه د ډوډۍ خوړلو په څیر نه ده چې د ضرورت پر وخت یې و خورئ او نسونه په ډک کړئ، چې کله مو معده و پړسیږي بیایې اخراج کړئ؛ وطنپالنه یو طبعي احساس دی، انساني همدردي ده، د خاورې او تابیعت حق دی، پر وطن قرباني ده، د خاوري ازادي ده، چې له خپلي خاوري او وطن سره د تل لپاره پالل کیږي، ساتل کیږي، روزل کیږي او هیڅکله هم وطنپاله همدا مینه نه اخراجوي.

خو زموږ هغه تر هغو په وطن کي اوسي چې ګټې یې خوندي وي، ژوند یې په بلډینګو کي وي، کوم وخت چې یې زړه ناقراره سو په هغه ګړي وطن ترک کوي او ځي چیرته بل ځای کي کډه اچوي، دا نه وطنپالنه ده، نه د خاوري حق دی او نه د اوبو حق دی.

دلته ټول د پیسو پر سر جنګونه کوي، که هر یوه ډیري پیسې ورکړي د هغه طرف نیسي، د خپل قوم په هر ډول مفسید انسان پسي دریږي ځکه ددوی د قوم، قبیلې او یا سیمي دی، دانه ګوري چې څوک د خلکو او خاوري په ګټه دی او څوک نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعصب ټول د خپلو قومونو پر دلالانو راټول کړي، حق يې هير کړی دی، د ړانده انسان درملنه کېدای شي، مګر د ناپوه او متعصب درملنه ناشونې ده، تعصب بينا انسان ړندوي او له عقل يې خلاصوي، تعصب يوه تېروتنه ده، اوس دا توپير نه کوي، چې دا تعصب د دين، مذهب، نژاد، قوم، رنګ او حتٰی شخص په اړه وي. متعصب انسان همېشه د خپلو ټولنيزو نيمګړتياوو پټولو لپاره په تور، تهمت افتراء، درواغو، جعل او دسيسو لاس پورې کوي.

له دې غافل دی چې د مېړني انسان د پېژندلو تر ټولو ښه لار، په خپلو تېروتنو اعتراف دئ. له تعصب ډډه بايد وکړو، تعصب پر ځای او بې ځايه نلري. تعصب، تعصب دئ.

دوی هميشه د خپلو ګټو پر سر جنګونه کوي، د هر چا ونډه چې ښه غوښنه وه د هغه پر ونډه يې اچوي، دوی هميشه د خپل جهالت له امله د نورو د موخو ښکار شوي، زموږ جنګ پردی‌نه دی، همدا زموږ خپل جهالت دی چې موږ سره جنګوي، همدا زموږ مظلوميت دی چې موږ سره جنګوي.

جنګ له ټولنې د سکرو کان جوړوي، چې هرڅوک ورننوزي پکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توریږي، جنګ فساد پیداکوي، چې جنګ ورک سي، فساد هم ورکیږي، مفسد به هم ورک سي.

د کاکا خبري یې یو په بل پسې لکه د تسبیح پېیل خوندوري وي شپه هم دولسو بجو ته پر رسیدو مجلس ګرم وو هڅه مي کوله چې خاموشي را پیدا نه سي ځکه موقع په لاس راغلې وه، عجب بحث وو او جالب کیف یې وو.

کاکا یوځل بیا دباندي ووتی، خپل عادت یې ترسره کړ، راغلی یو او بل خوا یې کتل له بدنه یې قوت وتلی وو، راغلی ځان یې واچوی پښې یې و غزولي پوښتنه یې راڅخه وکړه.
ماهم ورته وخندل ماول کاکا شاید نوبت ستاسو وي.
ښه مو سره وخندل.

فساد ولي رامنځ ته کیږي؟

کاکا پوښتنه وکړه: تاسو خو پاکولتې والا یاست.

ما لنډ جواب ورکړ چې فساد دلاندي څو عمده عواملو په خاطر رامنځ ته کیږي او ټولنه ورڅخه نه جبرانېدونکی زیانونهویني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي تقاضا لوړه شي او عرضه کمه شي فساد رامنځ ته کيږي.

بېوزلي چي کله شديده شي فساد رامنځ ته کيږي. دزيات ثروت د ترلاسه کولو په خاطر فساد ته لاس اچول کيږي.

همدا لاملونه دي چي نن ورځ زموږ په ټولنه کي فساد ډيري ريښې کړې او لا په شدت سره روان ده، که يې په وړاندي و نه دربېږو موږ به ډير وځپي او ممکن له ژوند سره مخه ښه وکړو.

زموږ تجاران توکي ګرانوي، غريبان يې د رانيولو توان نه لري، يوه ورځ ډالر يوه روپۍ لوړ سي پنځه مياشتي ور سره د توکو نرخو لوړ کړي خو ډالر دويمه ورځ بيرته پر شا سي، بې کيفيته درمل، د سون توکي، د ژوند اوليه مواد په لږ قيمت را واردوي همدلته څوک ترې مري او څوک دومره نه لري چې پرې نس ډک کړي.

افرين، کاش زموږ په ټولنه کي ټول همدا ډول فکر درلود نن به ولي فساد زيات وو.

ماول کاکا خدای دي وکړي چې ستاسو پوښتنه لږ ځواب سوي وي.

ويې خندل يا دغسي خو ماشاالله ښه يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولنیز نزاکتونه!

سترګې یې و موښلي او د کوټې چت ته یې وکتل وروسته یې وویل: زموږ خلک هم بغیر له اجازې همیشه د نورو په چارو کې مداخله کوي، هیڅ ټولنیز ژوند او نزاکتونه نه پیژني، همیشه پر سوځلو زخمونو ملګې دوړوي،

د یو کس په زوړ مبایل، شکیدلو جامو، زړو بوټو، خرابو وسایلو او ټولو هغه څیزونه چې یوکس یې د خپل غُربت له امله نه شې کولای چې نوي یې کړي ریشخند، ټوکې او خندا وي کوي، په وار وار یې پوښتنه کوي چې ولي ولي؟ دا اصلآ په هیچا پوري له لویه سره اړه نه لري، خو بیا هم دوی نور فسخندوي او شرموي یې.

ما ور غبرګه کړه ماول هو کاکا خوکه یې حسنِ نیت ډیر وي او زړه یې پرې خپه کیږي، بغیر له پوښتنو ورته هغه څیزونه نوي کړئ او د تحفې په شکل یې ورته و سپارئ او ووایې چې همدا مې خاص

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستالپاره رانیوئ او باید استعمال یې کړئ هله نو بیا هم دوی نران دي او هم بانزاکته.

ما پوښتنه ترې وکړه:

کاکا د امریکایانو د راتګ ګټه څه وه؟

ګټه دي سر وخوري، خو ټول یې په پیسو روږدي کړو، کور په چور یې سره اخته کړو، په افغانستان کي د امریکا شتون چي کومي ستونزي راولاړي کړې، ټول ترې خبر یو، خو هیڅوک حال نه وایې، افغانستان یې اشغال کړ، ملي حاکمیت او خپلواکي یې تر پښو لاندي کړه، د ټولني غله، مفسدین او داړه ماران یې پر موږ مسلط کړه. د یو یو فرد لپاره یې ټول کلي په مکمل ډول بمبار او ویجاړ کړه، مسجدونه یې راته په یو او بل نوم وران کړه، ودونه یې بمبار کړه، د قومونو تر منځ یې دُښمنی راته پیداکړې، له ګاونډیو هیوادونو سره یې داسي دُښمني راجوړه کړه چي حلول یې ناممکن دي، د افغانانو وژل په یو او بل نوم، چاپې، بې عزتۍ او تروروونه ښه په عامه د دوی له لوري. او افغانان ددې جګړې د سون د توکو په څیر کارول کیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاکا خبري له ډېر شدت او احساساتو ډکي وي، واقیعت هم همداسي وو، موږ د پردۍ جګړې ښکار سو، ټول وطن بمبارسو، دوی د طالب او طالب بیا د عسکر په نوم ښه بازار ګرم ساتلی وو همدايې زموږ هیواد ته تحفه وه، له وتلو سره سم يې خپل نازولي لاسپوڅي هم ولیږدول او خپلي توکي څه چې د انتقال وړ وي انتقال يې کړي او څه چې د انتقال وړ نه وي همدلته يې لکه د جنګ په میدان کي سوځول سوي توکي په دي حالت واړول.

خو موږ هم باید د ژوند هرې ناخوالي ته ځواب ووایو، ستونزو ته وسله باید پر ځمکه کي نه ږدو، د هوډ په قومانده او د روح په ځواک دخیالونو ښارته ننوزو، دستونزو کاروان لوټ کړو، اندېښني ووژنو، داحساس ځوانانو ته ډاډ ورکړو، د ګل حالات له بلبل نه زده کړو، همدا حقیقي ژوند دی.

کاکا ته مي وویل چې شپه پخه سوه، که خوب درځې ویده سه، زه بغیر له تاهم په شبګیرو عادت یم، د خپل ملت حالت مي ژړوي او کړوي مي.

کاکا وویل: یایا پر مايې هم فرق نسته، همیشه یوازي یم نن غواړم ښه زړه خالي کړم، دبلی يې په دوو ګوتو و ټکاوی او سر يې ور خلاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، خولې ته يې نسوار د دبلې په سر کي ور تس کړ، هغه هم خاص لکه د ښکاري نخښنه پرځای ولګيده، ددبلې سر يې ور بند کړ شنه غميان يې ددبلي پر سر موښتي وو ځنګ يې وواهه.

د افغان ځوان تعليم، تحصيل او ژوند!

کاکا پوښتنه وکړه ماته يې وويل ستا د ژوند او تعليم په اړه راته ووايه څنګه تر دې ځايه را رسيدلی يې؟

ماول کاکا څه يې کوي، موږ هم د نورو افغانانو په څير ښه ورځ لکه په کال کي دوه اخترونه ډير لږ لږ ليدلې خوبياهم د لوی رب ج شکر ادا کوم چې دومره عمر يې راکړی.

کلونه وړاندې د خړ کلي د ملا له کور سره مو د جومات په حجره کې د ژوند لومړنی زده کړې پيل کړې، کله به ملا صاحب نه و او کله به د ملا صيب طالب جان نه و خو هغه لږ و ډير کې يې د يوه داسي دين په ژبه پوه کړم، چې ما د عصري علومو په له ډيرو کتابو نه دي اخذ کړي. د ملا صيب يې جنت ځای خو د کلي خړ ديوالونه، د پټي کارونه او د ژوند نا ځوانه اقتصاد ودې سرحد ته ورسولم، چې زيات وخت به مو د کور کلي او کليوالو د پټي پر سر جګړو او ددې بدبخته ملت په ډيرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابو به هم د ملا او هم د کلي ژوند و. درس کله پوره کله نیمګړی و؛ کله د کفارو بمبارونه او کله د مسلمانو ځورونه بس! ملا اکا خو و رټلی موږ یې نور لا په معشومتوب کې له ژونده ستړي کړو، اوږد به نه ځم، خو لنډو کې به یې ووایم، دوه کاله وروسته زموږ د کلي سره نژدې بازار کې ښوونځی پیل شولې، موږ د درس په ځای د کتابچو، شنو بستیو او تورو تختو باندې د سپین تباشیر لیکلو په شوق ورغلو، ورو ورو، مو ښوونځی پیل کړل، شوق او ذوق مو په رښتیا را څخه بدل شو، زده کړې شوې، ښوونکی شوه، ملا صیب هم هلته و، بس دې ټولو یو ځای کېدلو سره ما هم د زده کړو تابیا ونیول او سم دم مکتبي شوم. د کلي طالب به د حجرې مخته د مکتبي په نامه راته وایه، یو نیم د کلي سپینږیرو به په کافر تعبیروله خو ما به د ټولو دلایلو پر ځآی یوازې د ملا صیب شتون ورته راوړه، هغه و چې له ستړیو، سختیو، مسکینیو وروسته د کلونو مودې را په تیره د ښوونځی دولس ټولګی مو خلاصې کړلې، ښوونځی څخه چې فارغ شوم، زه خو د ماشومتوبه د کلي پر سر ساړه باد وهلی وم؛ یتیم وم، پلار مې د نورو په جګړه کې د بازار په مینځ کې شهید شوی و، ما یې ماښام د څه شي راوړلو په نیت د مسجد مخه نیولې وه، خو ناځوانه زمانې یې هماغه د مسجد

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې ته د څو موټرو سره يو ځای جنازه راوړه، مور مې يوازې زه هڅولم او کشر ورور مې نه پوهيده، اوس هم ځکه نه پوهيږي، چې ماما مې خورا حوصله او مينه راکړې، ولې کله کله يې تشه محسوس کړم، دا د ژوند حقيقت دی، چې پلار مې نن زه د کوڅو هلک د ښار په لوستي سړي سره پيژندلی وای.

اوس د ښار لوستی ځوان يم، کليوال يم خو د ښار له ښاري ځوانانو سره د ژوند په ټولو پړاونو کې د علمي ډګر سيال يم. زه د ژوند هرې ستړې ته په غيږه ورغلم او زما به هڅه دا وه، چې دا د ښار زلمي يو وخت ستر وه خو اوس يې موږ هم د معنويت سترتوب کتار کې ځان حسابو. زه ښه په دې يم، چې د ښار او کلي دواړه حالته درک کولای شم، زه د کليوال ماشوم د موټر ږغ ته د خوشالۍ احساس هم درک کولای شم خو د ښار د ماشوم طيارې ږغ ته خوشالي هم درک کولای شم. نن د ښار په لوړو منارو کې د ښار د زلمو سره د معنويت يوه غټ برج ته په ختلو لګيا يم، که وخت راغلی، له هر کليوال ماشوم سره به د ښار هره کوڅه د هرې حجرې له طالب جان سره پل پل کړم او دده د موټر ږغي ارمان به په طياره ور بدل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هو کلیوال ساده ولې ژمن، عادي ولې میړنی، نالوستی ولې مودبه، خیرن ولې په زړه پاک او سر لوړی ځوان دی.
نن ملا صاحب هم په نصیحت کي ویل چې د کوم کسان چې جنت ته داخلیږي دوی به ټول دیرش کلن وي، عمرونه او قدونه به د ټولو دا یو شان وي کتابي خبره ده، خو ما له ځان سره وویل چې موږ خو په دنیا کي نه د شل کلنۍ او نه ددیرش کلنۍ هغه جذبه او ذوق ولیدی چې کوم یې الله ج موږ ته جنت ته په داخلیدو سره راکوي، خیر که مو دلته نصیب نه وو سوی په هغه دنیا به مو ارمان پري و خیژي.

کاکا سر وښوروی، رښتاهم ستا ژوند له صندانونو سره لوبه ده؛ خو کلک هوډ، ژمنتیا او د اقرباوو مینه انسان تر هر امتحان روغ باسي.
لنګوټه یې پر ځمکه پرته وه، سریې په دواړو لاسو ښه ټینګ ټینګ وګروی تابه فکر کاوی چې د عمرونو خیرن دی، خو کاکا ملامت نه وو ډیر غمونه پرې تیر سوي وو، لنګوټې ته یې لاس کړ سمه او خرابه یې وترله ږغ یې وکړ لمنځونه به وکړو هسي نه چې ملا راباندي ږغ وکړي.
ما هم ورسره پټو وغوړوی او پر لمانځه و دریدو، خو په ذهن کي مي د ملا لفظ لا پاتي وو، خیر لمنځونه مو وکړو، کاکا وویل د غمګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماسي (مچر)دي سي سم دم له انسانانو سره جنګیږي.
ملامت هم نه وو ځکه د کندهار غوماسي داسي په نام وي لکه د ارغنداب انار.
ماول کاکا په صحرا کي مو له مُلایانو سره څه حال دی؟
څه وړ حال به مو وي؟ خوبس دوی هم لکه بې پیلوټه طیاره مصرف د بل له کوره وي، ددوی یې څه چې پر وطن او خلکو څه وړ حالت راځي، ملایان هم په خپلو کي سره جوړ نه دي، یو پر بل یې د سلفي، وهابي او پنجپیري نومونه ایښې، په نصیحتونو کي د خدای ج کلام پاته وي دوی یو پر بل ټاپې سره وهي، ملت د پاڼ ومخته ولاړ دی، پر کومه ولاړ سي؟ د چا داومني؟ ټول ملت یې په شک او تردد کي اچولی یو وای ها کوئ دا مه کوئ ابل بیاوایې هغه ونه کړئ که مو وکړل ولاړاست په دوزخ کي لګیږئ، بس همیشه د خپلي ملایې غم ور سره وي، له ماشومتوبه تر بوډاتوبه زه ددوی دا یوه خبره اورم چې ښه کوئ بد مه کوئ وه د خدای بنده یوبل څه خو هم ووایه، بس که یې ویل هم هغه د دوزخ صفتونه درته کوي، جنت بیخي لکه زموږ لپاره چي جوړسوی نه وي، بس ځیني منځلاري ځیني افراطیان او ځیني تفریطان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماول هو کاکا د محراب ارزښت په اسلام کې ډېر لوړ او مقدس دی، همدا محراب د ملت د لارښود او اصلاح مسؤلیت لري، افغانه ټولنه یو سنتي ټولنه ده، همدا ملایان کولای سي د وطن په ابادۍ او رغوونه کې رغنده رول ولوبوي خو که یې دوی وغواړي.

کاکا سر و ښوری بس نو منې یې په چا؟

زه ولاړ سوم د خُم یخې اوبه مې ورته راوړې اول په ځای کې لږ راجګ سو وروسته یې ګېلاس پر سر پورته کړ او خالي یې کړ، پر ږیره یې لاس راتیر کړ او څنګ یې ولګوی.

ډیورنډ لاین!

ما بحث ګرم کړ او پوښتنه مې وکړه کاکا د ډیورنډ لاین په اړه په صحرا کې خلک څه فکر کوي؟

هغه ټول زاړه ګګن پښتانه دي، د اوسنی زمانې د روشنفکرانو په څیر نه دي چې خپله خاوره دي و بل ته ور پرېږدي، هغوی دا کرغیړنه کرښه په هیڅ صورت نه مني، دا خو د ځمکې مسله ده او پښتون ته خپله خاوره او ناموس یو ارزښت لري، که یې نن خاوره یوړه سبا مو ناموس ته لاس را اچوي، د صحرایې سیمو خلکو ته حکومت هم په یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګه نه ګوري خو دا مسله د ملت ده د حکومتونو نه ده که سل او زر ځله واکمنان ور امضا کړي خو زموږ کړوسیان یې لا هم نه مني، دا زموږ پر زړه تیره سوي کرښه ده چې هیڅ وخت به یې ونه منو دا که یې حکومتونو د خپلو سیاستونه قرباني کوي او یانه خو ملت یې هیڅکله نه مني، موږ پر همدې خاوره سل او زر ککرۍ قرباني کړي څنګه امکان لري چې موږ دي ومنو.

ډیورنډ لاین د افغانانو عزت دی، حیثیت دی، ناموس او د مور وطن یوه ټوټه ده؛ ډیورنډ لاین یوازي یو ساده ازغن سیم نه دی، همدا د لوی افغانستان پر سینه هغه کښل سوي زخم دی چې باید په یوځای کیدو سره یې تداوي وشي؛ نه په پریښودو سره. دا زخم یو حقوقي بحث دی، د احساستو بحث هیڅکله نه شې کیدای او نه هم هیڅ ډول لاسته راوړنه یې په مقابل کي دا زخم جبران کولای شې، د همدې ډیورنډ موږ په سلو او زرو ککریو ساتنه کړې او کوو به یې هم.

ماور غبرګه چې ته وا څومره خوند به وکړي، که یوه ورځ د ملي غزا په نوم ونومول شي او په ټولو ګډ حشر وکړو ترڅو د ډیورنډ لاین له منځه یوسو او ټول ازغن سیمان یې د پېښور او کوهاټ پر هغه اخیري سرحدونو ور ولګوو چې ستاسو اصلي ځای نور همدا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کالام، لنډی کوتل، پېښور، کوهاټ، بنو، مهرانشاه، لکي مروت، وانه، ژوب، ګوادر، باجوړ، چمن، کوټه او داسي نور دي بیا زموږ مبارک سي.
په هغه ورځ به دا ملت د ارامۍ ساه واخلي، سیاستونه به ملي سي، مداخلې به کنټرول سي او د ملت د زړه زخم به جوړسي.

کاکا سر وښوروی او ویې ویل کاش همدا ارمان مي پوره سي، چي دي تور پنجاب لمن پر سر ور واړوو او لوی افغانستان رامنځ ته کړو.
هڅه مي کوله چې د کاکا له خولې زیاتي خبري واورم نو مي ځکه هر ګړی موضوع بدلوله او هیله مي لرله چي په همدې شپه کي پر ډیرو موضوعاتو خبري وکړو.

داځل کاکا له خپلو پیل په وکړ او ویې ویل:

دا هغه وفاداره ملت دی، چې له سلو کلو وروسته هم د ډیویډ جونز لار تعقیبوي او اکثریت چارې یې دوی ترسره کوي.
پوه سوم چې کاکا یا لیک لوست لري او یا هم یوبل لوستي ورته همدا داستان بیان کړ پوښتنه مي ترې وکړه هغه څنګه کاکا؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ملت!

دا هغه ړنګ او په جنګ ملت دی، چې همیشه ورڅخه خپل مسیر ورک وي، نه په دومره کتابو پوه سوو، نه په همدومره مقالو پوه سو، نه ورته د خلکو تجربو څه ور زده کړل، نه د نظامو چپه کیدو څه ور زده کړل، بس همیشه دوی، سر ناخلاسي وي، تعصب وي، خپلمنځي ګټې وي، فساد وي، بداخلاقي وي، تربوري هم پالل ځني غواړي دوی او سیالي وي، له غازي امان الله څخه تر همدا اوسه دوی د پردیو د لومو ښکار دي، د هغو پر ژرنده اوبه ورسموي، د زورور اوبه پر پیچومې خیزي او د غریب په خوله تریخ پیاز ځوک نه خوري، دلته که پیسه داره وو هغه عقلمند هم دی، غیرتمند هم دی، نور یې دانه ګوري چې دي پیسې له کومه کړي؟ همیشه د نړۍ استخباراتو تش پر نامه مینو افغانانو څخه استفاده کړي، په پردي افکارو پایې، خپل نسل او غریب ملت تباه کړی.

هرڅه په دوی خپل جهالت کړي، دا هغه ړنګ ملت دی چې د عزرایل چاري تر هغه دوی ډیري پر مخ وړي، له خپل مسلک، وطن او خدمت سره فساد یې اوج ته رسیدلی، هیڅ یو یې هم له خپل ژوند څخه راضي نه دي، پر ټولو ژوند له خپل جهالت څخه سور اور ګرزیدلی، د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمري ښکار وکړي پردی ګیدړ پرځان واکمن کړي، لس مخه او لس ژبې لري داخلک همدا د جنګ او جهالت ګټه ده، د ړنګ ملت اصلي مظلومیت ددوی خپل جهالت دی، یو پردی کافر راځي او زموږ له جهالت څخه ورته د محراب ځای ورکول کیږي اقتدا ورپسي کیږي، د مکتب زنګ کافر دی، شنه بسته ورته نابسلمانه ښکاري، په ټکنالوجي کي ورته پرمختګ د کوفارو دسیسه ښکاري، دافغانانو هرڅه له رواجه وتلي، هرڅه غواړي په خپله تجربه کړي، نور بس دی جهالت مو تجربه کړی، بالا راسئ د روښنایي لورته، نور راسئ د خپلواکي لور ته.

بس بس څه به یې کوي چې دا دیما زړه بلکل پري پري دی، زموږ کوم کار پر چوکاټ سم دی، ټول د نورو تقلیدونه کوو، خپل اسلامي ارزښتونه پر ورکیدو دي، د ښځو د پوړني او حجاب امر الله ج کړی، خو خلک یې د حکومت امر ګڼې ای دا نو چیشي ده چې خلک د الله ج امر د حکومت امر ګڼې او دوی دا د پرمختګ یو زینه ګڼې دانو اوس په خپل دین خبرتیا ده او که د نورو د لومو ښکار ګرزیدل دي.

بس ورک یې کړه دا ملت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا احساساتي خبري وکړي، يو ګړی مي ارام ته پريښوده ځکه سپينږيری وو، په سر او ږيره کي يې تور وريښتان ډير لږ ليدل کيده، پر عصابو يې بوج ژر راتلی، همدا د جنګو علت دی چې ټول افغانان په ځواني کي سپينږيري شوي، کيمياوي موادو يې ټول ذهن ور خراب کړی وي.

کاکا پښې و غزولې، د خپل زوړ ساعت و ستنو ته يې په لږ روڼې سترګو کتل مافکر وکړ چې خوب ورغلی خو داسې نه وه بلکل زما له فکره خلاف.

کاکا وويل نن تر سهاره کښينم خوب بغير له ناستې هم نه راځي، مانو هم تر همدې ښه موقع بله نه لرله ورسره ومي منله ځکه زه خپله د شپې له خوا په لږ خوب عادت وم د پوهنتون له وخته ځکه د شپې تر ناوخته به مي درسونه ويل.

واده او که د غمونو بار!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده مو څو کاله مخکي وکړ؟

د واده پوښتنه مه کوه، زموږ سره نو پلرونو کومه ناروا نه ده کړې.

تعجب يوړم څنګه ناروا؟

خو يوځل پر خپل اولاد داسي نوم کيږدي چې په مشرتوب کي هغه پرې شرميږي، زمانوم يې هغه وخت غمی راباندي ايښی ته او خدای دا نو اوس په کوم کتاب کي روا دی؟ دويم يې اولادونه دومره ډير کړي وي چې په نفقه، جامه، تعليم، تربيه، نزاکت او نظافت پوري يې نسي رسيدلای هغه نو د کوڅې او سر چوک خلک ترې جوړسې، نور که يې په ټولنه کي ښه عملونه کول او که بد په ده پوري اړه نه لري، که يې غلاوي کولي او که يې پردی بدۍ راولي غم د ټول کلي وي، که يې پرديو تور سرو ته کتل او که يې لارې شکولي ددوی نوڅه ددوی د پلار له کور څه ځي. وروسته يې زامن پر پرديو وطنونو ورک وي دوی پر خپله خوښه ورته کوژده وکړي، زوی يې په نورو هيوادو کي مزدوري کوي پلار يې واده هم پسي وکړي کوم وخت چې يې زوی کورته راځي ميرمنه يې سپينسري سوي وي او د ځوانۍ شپې يې تللي وي.

بس زما ژوند هم ددوی په څير دی، د ژوند له هيڅ رنګه څو خونده خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه سوم؛ خو خبر سوم چې په واده سوم، نور خبر نه وم چې له چاسره، په کومه خوښه؟

کله خو لاداسي هم وي چې پلرونو د پیسو په مستۍ کي دوه درې ودونه وکړي، اولادونه سر ګډ وډ کړي، کورنۍ کي مشکیلات جوړ کړي، نور نو نه بیا د کور د جنجالو وي نه یې د خلاسیدو، همدا د څو مندو زامن لکه د کوچې رمه په خپلو کي سره وخوري.

زما د پلار هم ماشاالله ښه کار سم وو، څوارلس اولاده یې وو ۹ زامن او ۵ لورانې، زه یې څلورم زوی وم، کور کي اقتصادي وضعه سمه نه وه لازمه مي وګڼله چې د پیسو منبع پیداکړم خو ایران ته مسافر سوم. تقریباً ۲۵ کلن وم چې ایران ته ولاړم زموږ مشر ورور ته یې په موخۍ (بدل) واده ور وکړ زما خور یې پکښې ورکړه، زماله تګ یوکال وروسته مي بل دریم ورور هم راپسي راغلی یوکال مونور هلته سخت کار وکړ د دوو نورو مشرانو ورڼو ودونه مو ور وکړل هغه ترما مشر ورور هم یو کال وروسته کورته راغلی خپل له میرمنې سره یې ژوند پیل کړ، ماهم خپله مزدوري کوله ټول مي هلته درې کاله پر پوره کیدو وو چې ترما کشري ورور مي د کلیوال پر ټلیفون زنګ راته ووهی او د کوزدي مبارکي یې راکړه، حق پک سوم، نه پوهیږم څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسول خو ژبه مي بنده بنده کیده چا چا ماته یې وکړه؟
هو هو لا تاته یې وکړه د شیرخان اکا لور ده .
خیر کشری ورور مي وو ډیر په حوس یې زنګ راوهلی وو ده فکر کاوی چې غمی به له غمونو خلاس سي خوظالم خبر نه وو چې اوس یې تر ما لاندي ځمکه سره کړه او زما یې پر شپه کړه.
له کور څخه مي مور او خویندو زنګونه راته وهل خو دوی زما له حالت څخه ناخبره وو مایې هم ټلیفون اوکي کړ مور ده نو زړه مي نه سوای ورخپه کولای د زړه په زور مي روغبړ ور سره وکړ دوی مبارکیاني پر را و اورولي مایې هم په یوه خبره مبارکي واخیسته او مننه مي ترې وکړه، نور مي توان نه وو ټلیفون مي کاټ کړ او زړه ته مي ذنګنونه ورکړل.
د شیر خان اکا لور او زما کوژده! خو دا ځای زما خوښ نه وو، زه لاهم د کوژدې لپاره اماده نه یم، زه مسافر یم، د نجلۍ به زه خوښ یم او که نه؛ خو زما دا دوستي هیڅ نه وه خوښه، دوی هیڅ زما رضایت ته نه وکتل ع، زما غریبې ته یې ونه کتل چې زه په څنګه حالت کي پیسې ګټم او دوی یې څنګه هره ورځ په کوژدو او ودونو مصرفوي، الله ج او اسلامي شرعت موږ ته حق راکړی چې د خپل ژوند ملګري باید په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله وټاکو خو دلته خبره د پښتنولي وه، ته خونو پوهیږي چې پښتنولي ته یې تر ډیرو لوړ ځای ورکړی.
خیر زما له ناخوښې او چورتونو به نو دوی څه خبر وو، خپلې خوشحالۍ یې سره و لمانځلې یو خوا زما غمومه بل خوا ددي خلکو ناوړه رواجونه، لوړ ولور، د ناوې پوښ، د ناوي د اختر جوړه، د ناوي د مور کالي، بل خوا د زوم جوړه، وچه میوه، یو دانه لوی چرګ دا رواجونه که یې د ماښام دا کور درلوده که یې نه خو باید دا مراسیم یې ترسره کړي وای، یوځل د زوم کورنۍ پکښې تباه کړي، بل ځل د خُسر کورنۍ، اولادونه یې په څه شکل سختۍ پیسې ګټې، خواري کیږي، د بل مزدوري کوي خو بس د پښتنو ورک رواجونه یې همدومره نور له کوره ورک کړي.
پنځم کال پر را نوي کیدو وو چې پلار مي زنګ راته ووهی او راته ویې ویل غمیه نور راځه راتلونکي هفتې ته مو د واده ورځ ټاکلې. دا نو بس د پلار زنګ نه وو سم دم د راکیټ وار موږ خو هم پښتانه وو اوس خوبه مي د پلار د بګړۍ عزت ساتی نو له پلار سره مي ومنله چې سمده ان شاالله.
په دوو ورځو کي مي خپل کارونه سره ایسته او دوري کړل د شورتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

والا وو که څه بلاوي په هغو مي ځان وليدی ترڅو یوه ورځ مي بندي کړي او بیا مي وطن ته واړوي، واده ته هم درې ورځي پاته وي، زه يې و بندي خانې ته راوستم ګڼ شمير نور افغانان هم وو ټولو په هغه فکر راغلې وو چې ما درلود، شپه تيره سوه سباته خو نو زما زړه ډاډه وو چې نن خو مو ليږي دا ورځ هم ووتل یوه شپه او دوې ورځې پاته وي اوس مي نو قصد کړی وو بايد چې را رسيدلی وای ټليفونان خو ټول له همدي پوليسو سره وو، لنډه به يې درته کوم درې مياشتې يې همدلته بندي کړم نه له کوره زه او نه کور له ماخبر وو، اندیښنو او چورتو پر سر راخيستی وم، واده به څنګه سوی وي؟ کړی به يې وي او که به راته په طمه وي؟ مور او خويندي به مي پر کوم حال وي؟ وروسته تر دريو مياشتو بنديې تر سرحد را واړولم چې ما هم لس قدمه پر ځمکه ايښودل يو موټر مي مخ ته ودريدی ټيوټا ماډل موټر وو درې تنه ډبل ځوانان راکښته سول او زه يې موټر ته پورته کړم، ذهن مي کار نه کاوی چې دا اوس کومه پيښنه ده، د ايران حکومت تر سرحد درپسي راوښتی، بيابه مي فکر وکړ چې دومره مهم ترهګر خوهم نه يې غمی يې غمی، سترګي يې راوتړلې او دوه ساعته مزل يې راباندي وکړ وروسته يې سترګي راخلاسو کړي او په غره کي يې يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غار ته و خیزولم زما د پلار شمیره پیاد وه هغه یې راڅخه و غوښتل
زنګ یې ورسره ووهی ستازوی مې غلا کړل یولک پیسې راوړه زوی
دې زوندی بوزه، د پلار خبرې مانه اوریدې خو دلته مې شپه سوه له
شپې میاشت سوه فکر وړی وم پلار خومې دومره پیسې نه لرې شاید
فقر وکړي، کوم څوک به یې ورکړي که یا همدا چورتونه وو زه وم او
په غره کې غار وو، دوه وخته ډوډۍ وه د اوداسه اوبه وې او یو څادر
و د لمانځه لپاره بس خلاس.

خو خیر

دوه میاشتې همدلته تیرې سوې یو وخت وو چې پلار مې له دوی سره
د نورو قاچاقبرو په واسطه جوړ امد ته رسیدلی وو زماکار خلاس سو
د نیمروز په بازار کې ما او پلار سره یوځای سو، نور مې خبرو او
هرڅه ته تر وس تیره وه موټر ته وختلو تر دا مان ولسوالې چې وتلو لږ
پر حال سوم، ځان ته مې وکتل وچ کلک ډنګر، سترې، تور مخ،
شونډې پرې، خیرن کالې او مریضې داسې کړی وم لکه یو اسکلیټ
بس نور څه نه وو پلارته مې وویل:
واده او مراسیم مو پخیر سوه، پلار مې هم وویل هو خو کاش چې
بیخې مو کوزده لانه وای درته کړې، سړک هم سم نه وو څو ساعته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته کورته ورسیدو د مور، خویندو وروڼو او کلیوالو خوشحالي ماته هم لږ همت راکړ او شکر مي وکاږی چې دومره غمخوران خو لرم. اوس نو زه هم دردو وزلی وم لږ مي خپلې خونې ته زړه ور کشیدی چې وګورم څه وړ میرمن مي ده او څه وړ خوند کوي واده.
مور مي ویل بچیه ستړی یې، مریض یې بدخابه هم یې ولاړسه وختې پریوزه، خبره یې دیما پر زره وه خو په خوله مي نه ویل ولاړم او د خونې په وره کې مي اول قدم کیښود دا وخت نو زما د واده له ورځې تقریباً ٦ میاشتې شا او خوا تیري سوي وې، کوټې ته په بسم الله ننوتم میرمن مي ناسته وه لکه عادي د کور ښځه نه نوي جامې وې، نه پایزیب وو، نه میخک او نه سپیده وه، حیران سوم دې خوباید نن د واده شپه جوړه کړې وای چې وررنژدې سوم انسانان ټول کمزوري پیداسوي زه هم شرمیدم او دا هم خو خیر انسان اول د میرمنې پر مخ مینیږي او وروسته ورسره مینه کوي خو چې مخ مي ور لوڅ کړ شاته مي وکتل د پښتنو یو رواج دی چې زوم ته په اوله شپه مور یا خوندې د دروازې تر شاه پټیږي چې عکسالعمل یې وګوري او زړه یې پرې ښه شي دوی هم مناسبات پرځای کول ملامتې نه وې.
مخ چې مي ولیدی پوه سوم چې د عمرونه زړه یې راته غوښتې، اخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه، زموږ کوم مسؤلیت چې د پلار پر اوږو وو یو یې هم سم نه دی ترسره کړی، نوم مي غمی دی، تعلیم مي نه دی کړی او واده هم د کلیوالو په خوښه راته سوی دانو اوس کومه زمانه ده، هغه زما سترې، زما هوس، زما مصرف زما ارامان هرڅه له خاورو سره خاوري سول اوږد و غځیدم ځان مي پر خوب او سترِیا واچوې له ځان سره مي وویل چې هرڅه وکړي بد رنګې دي د پلار ده ارام اوسه پر زړه یې تیروه غمیه.

خو لنډه داچې د واده په ټول خوند نه یم پوه سوی او نه مي هم ترې اولاد سوی خوبس ما د پلار او کور لپاره ژوند کاوی ما ددوی زړونه او حیثت ساتی هغه چې خبریدم پر ما عمر تیر وو.

کیسه یې ډیره غمجنه وه ماهم په همدې خبره ورسره پای ته ورسوله چې ، ته ملامت نه یې د میرمنې یا خاوند ټاکل د هر انسان هغه ځانګړی حق او حریم دی چې حتآ مور او پلار لا پکښې فقط د نظر حق لري، خو پښتون په ایران کې وي دلته یې ورته واده هم کړی وي، د افغانانو ژوند هم لکه وچه پاڼه د باد په خوښه مخته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غمی کاکا ملامت نه وو، بس د نوم په سر کې يې د غم توري اول وو. ولاړ سوم کاکا ته مي چاى ور واچولې او کاکا هم تر چايو مخته يو له نسواربوتل څخه په دوو ګوتو نسوار راواخيستل اول يې سږمو ته ونيول ځان يې پري ښه و پرچوى وروسته يې يوبل نامي نسوار وخولې ته واچوى خوله يې پرې قلف کړغ او سر يې بالښت ورکړ، ماهم خبري و نه غځولي يو ګړى يې بايد ارام کړى واى.

ښه کار نه خپريږي!

غمي کاکا وروسته بيا په خبرو پيل وکړ:

هيريږي مي نه زما د واده دويم کال وو په کلي يوځوان له بيکارۍ او غريبۍ څخه د يو شخص له جېب څخه غلا کړي وه، چې کله پرې و اثبات سوه نور پر ځوان ژوند حرام سو، د ځوان پلار دغله په پلار، ځوان په غله، د ځوان د کورنۍ غړي هم دده دغلا په نوم تورن سول، ټولو ته يې د غله کورنۍ ويله داخو بلکل ناسم چلند دى، رسول ص فرمايلي چې که کو ماښام څوک پر يو بد فعل وليدى سهار په هغه سترګه مه ورته ګورئ ځکه چې کيداى سي هغه د شپې توبه کښلې وي او ستاسو دا ډول ليد بيا ګناه لري خو بس زموږ ملت نو کله سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او روا کار کوي، همیشه په دغسي ناوړه دودو کي دوی غرق وي لکه دا د شیطان وظیفه چې دوی په ټیکه نیولې وي.

ما ورغبرګه کړه، بس د ښه کارونو انعکاس يې کار نه کوي پر بدو خبرو نشرولو نو ټول غښتلې همدا ددې ملت ناکامي ده چې همیشه منفي نظره وي او دا ډول پیښې غواړي ووینې او نشر يې کړي، که هرڅوک د خپلې پوهې او علمیت په اندازه خبري وکړي، نو دلته به د ډیرو خولې ګنډلې ووینئ؛ ځکه هغوی په صحي او اصلاحي توګه د یوه حرف ویلو توان هم نه لري، خو اوس يې په ګڼه ګوڼه کي خپل ځان ورګډ کړی.

د افغانانو ناروغې!

خیر غمي کاکا هم دومره ډیره دمه زړه نه غوښتل خبرو ته يې موقع لټوله ماهم فرصت ورکړ چې پیل يې کړي.

په وطن کي مو ځیني لا دا سي پیښې هم کیدي چې د کورنۍ یو یا څوتنه به د لوږې له لاسه مړه سو، سهار به يې د کلي خان په ختم کي پسونه حلال کړل، وينې به يې توی کړي او نسونه به يې ماړه کړل، خو هیڅچا هم دا فکر نه کاوه چې نن کوم پسونه تاسو د کاذبې همدرۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

موخه حلالوئ که مو پرون ددې نیمايې مرسته له همدې کورنۍ سره کړې وای نن به یې همدا حالت نه وو، دلته ډېر دغسې دي، زما ښه پیاد سي تربوران هم له یو بل سره دغسې نه کوي لکه د نن زمانې افغانان.

د افغانانو تر ناروغې زیات افغانستان ناروغه دی، چې ترڅو د افغانستان حالت سم سوی نه وي، د افغانانو حالت نه سمیږي، ترافیک خپله قانون ماتوي، قانون جوړونکي قانون ماتوي، پولیس خو بیخي قانون پیژني هم نه، په ښار کې ټولو یو سرگردانه حالت جوړ کړی.
زموږ ناروغي زموږ کمزوري ده، زموږ ناروغي زموږ بدمرغي ده، زموږ ناروغي پردیو ته جاسوسي ده.
ښه مي پیاد کیږي دیموږ په کلي کې یو دوه ځوانان د لوبو کولو پر مهال په جنګ سره واوښتل دوی د لوبو او خوشحالي کولو پرسر هم جنجالونه کوي، یو یې په چاقو ووهی زموږ خلک اکثره چاقو په جیب کې گرزوي دا د غیرت او جګړه مار نښه ده دوی نه پوهیږي چې ترټولو ښه وسله قلم ده او ښه سرمایه کتاب دی، دوی ته یې نوڅوک ور وښیې ټول غریبان دي، هغه یوځوان یې لږ زخمي کړ دونه نه وو خوږ یوازي یې د لاس پوست وا وښتی وروسته مو کتل ټول لوی لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي وو د ماشومانو پر سر يې جنجال سره شروع کړ ددې پر ځای چې روغه سره وکړي او يوله بل څخه بخښنه وغواړي نور يې هم جنګ تيز کړ خو خير په يوه طرف کي يې دا يو په چاقو وهل سوی ځوان زيات خوږ سو جنګ خلاص سو، وروسته خلکو فيصله وکړه چې د چاقو وار کوونکی ملامت دی نور يې هغوی ته وويل چې په مرکه ورسئ او پور ور وړئ يوه ورځ وروسته دوی همداسي وکړل د معمول سره سم يې پنځوس زره کالداري، يو پسه او شل سپينږيري وروستل هغوی ورته اجازه نه ورکول ځکه ويل يې چې زموږ هلک زيات خوږ دی اوس مو وړې پاکستان ته ترڅو يې د صحت حالت مالوم سي بيابه خبري کوو ددوی خبري ډيري له درد او نفرت څخه ډکي ښکاريدې زما هغه ورځ پياد وه چې هلک ډير لږ خوږ وو حال داچي د پاکستان پرځای يې په يو کلېواله دواخانه کي هم ګزاره کيدله خو دوی سملاسي داسي کول دوی د خپل زخمي پر سر پيسو اخيستلو ته لار جوړوله، دوی د نفرت، جنګ او بدبينۍ سرو لمبو وهلي وو اخير يې يوه مياشت وروسته په دوه لکه کالداري جوړه وکړه د مرکې پسه يې هم واخيستی او جوړه يې وکړه اخير يې هم خپل هدف ترلاسه کړ خو د نورو په زهيرولو او ستړي کولو سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ د خلکو کمزوري ده، ددوی غیري ټولنیز او بشري کمزورتیا زموږ ټولنه تر خاورو لاندي کړي ده.

غمي کاکا دچایو ګېلاس یې خالي کړ او د ګېلاس پر سر یې لاس د بس په بڼه کیښود پوه شوم چې نور د چایو خوړلو علاقه نه لري، پښې یې و غزولي لږ یې بالاښت ته ځنګ ورایله کړ د سهار اذان ته درې ساعته وخت پاتي وو دا وخت د مجلس لپاره ښه کافي وو خو که موافقه وسي، غمي کاکا ته مي وویل چې ویدیږې او که مجلس کوي ویې ویل یایا نن به د سهار لمونځ په ویښه کوو نور وخت مو یوه سترګه ویده او بله ویښه وي بس لمونځ وکو نه موږ پرې پوه سو او نه یې په ښه توګه دا فرض ترسره کړو نن یې وخت دی چې په روڼو سترګو لمونځ وکړم، ماهم بغیر له دلیله ومنلغ او د هو په بڼه مي سر وښوروی.

زموږ ټولنه او خرافات!

غمي کاکا ته بیا د موضوع چانس په لاس ورغلی دستي یې بحث پیل کړ.

زموږ ټولنه همیشه د ستونزي تل ته د رسیدو پرځای د ستونزي په منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او يا پای کي د هغې په حل پسي ګرزي، خدای ج هرڅه امکانات، لار او ليکه په لاس ورکړي خو پر هغه لار نه ځي دا ددوی بدبختي ده، ددې ملت افراد يو هم له مور او پلار څخه دعا نه اخلې خو د مسجد له ملا څخه دعا غواړي، د ملا صيب په پښو کي سر ږدي، د هغه له ويري هرڅه پريږدي مګر د الله ج ويره هيڅکله نه محسوسوي، جادو، کوډي او تعويزان خو پر ملايانو پور دي، دوی هم ښه په نره پيسې پري اخلي، د يوه کور ورخراب کړي د بل دا ور شين چمن کړي، يوه ته ګوته ور رنګ کړي غل يا مجريم په ووينې او بل ته بيا په هګۍ کي کوډي ورپيدا کړي مصرف يې يو پسه يا يو وزګوړی سي، دوی خپل پلرونه او ميندې هيري کړي دي چې ترې دعا واخلي، دوی خپله قبله هيره کړي وي چې ورته لاس لپه کړي دوی خپل رب ج دومره نه يادوي څومره چې د مسجد ملا اکا يادوي، د هغه ډير تعظيم کوي حتا سر يې د نس تر منځه را ورسيږي، ملا اکا که نو په شي خبر وو يانه بس سپينه بګړی، توره غټه ږيره او د مسجد محراب د هرڅه معيار دی، همدا ملت که د خپل مور او پلار مشر ورور احترام، عزت او امر منونکي و اوسي بيا به نه ملااکا ته وخت پاته سي او نه هم د ملا اکا و تعويضي ته، ملا اکا دين او سياست جلا ګڼې يا به دين پالې يا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاست ددواړو ګډول کفر دی، حال داچې سیاست او دین سره ګډ دي، ددوی بیل والی د سیکولرانو کار دی، رسول الله ص تر ټولو ښه سیاستپوه او سیاستمدار وو، هغه هر اسلامي امر او ارشادات د یو ښه سیاست په واسطه تطبیقول.

ما ور غبرګه کړه چې هو کاکا موږ همیشه په یو غلط ادرس پسې یو تر هغه وخته چې تر کړنګ ولویږو، هرڅه غواړو په خپله تجربه کړو د نورو له تجربو هیڅ درس نه اخلو اخیر هم دا خپل ژوند په تجربو راباندي تیر سي، ملایان که په سیاست کي شراکت وکړي ټولې چارې به ښایسته سي ځکه سیاست د اسلام له نظره د اصلاح او ښایسته کولو په معنا راغلی، موږ اوس په یو نړیوال کلي کي ژوند کوي اړتیا ده چې هغوی زموږ له اعمالو او افعالو څخه متاثره کړو نه متنفیره، موږ باید هغوی په دې و پوهوو چې د اسلام مبارک دین یعني څه؟ موږ باید د هغوی توجه راجلب کړو همداسي مي خبري پسي و غزولي خو لږ پوه سوم چې خوب راباندي غلبه کوي کاکا ته مي وویل چې ویده به سو سهار له لمانځه وروسته به ترچاي خوړلو وظیفه وکړي او وروسته به مجلس وکړو ښارته به هم ووزو او وبه ګرزیږو کاکا هم بغیر له مخالفته ومنله ویده سو کاکا ته مي تر سر پورته د اوبو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګيلاس او منګی کيښود زه هم ترې ولاړم.

سهار لمانځه ته مي پرې بږغ وکړ چې پاڅه کاکا د لمانځه وخت دی فکر مي نه کاوه بس لکه شل کلن ځوان داسي په قوت راپورته سو اودس يې وکړ مسجد مو د کورڅنګ ته نژدې وو ولاړ په ملا اکا پسي ودريدلو لمنځونه مو وکړل چې دعا ته مو لاس پورته کول ملا اکا په نصيحت پيل وکړ موږ هم ملاوي ديوال ته ورکړې چا چې به کار درلود يا به هم ددوی په خپل فکر عالمان وو ووتل او کورو ته يې ځانونه رسول غوښتل.

د لور ارزښت!

ملا اکا تر لنډ تلاوت وروسته په پښتو خبري پيل کړي:

قدمندو ناستو حاضرينو نن پر څو موضوعاتو خبري کوم چې اوله له هغو څخه يې د لور او زوی موضوع ده.

ای مسلمانانو تاسو د جهالت دور ته تلونکي ياست، تاسو د مکې د مشريکينو عملونه ترسره کوئ، تاسو مو خپلې لوراني د بدبختې سبب ګڼئ او زامن د سيالداري سبب ګڼئ، په تاسو کي څوک ولي د خدای دی چې دا امرونه راوړئ او په زړونو خبر ياست؟ د جهالت دور درپياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړېږ په هغه وخت کي به مشرکینو خپلې لوراني ژوندی ښخولې، د لورانو په پيداکيدو سره به شپه او ورځ له کوره نه راوتل ځکه دوی به دا شرم ګڼی، دوی به خپلې لوراني د بدبختۍ سبب ګڼلې هغه به يې ژوندۍ ښخولې او يا به يې په بدو کي ورکولې تاسو ته خو اسلام په دې اړه خبر درکړی چې تاسو له خپل شر او خير څخه نه ياست خبر تاسو که زوی بختور ګڼۍ نو هغه زوی به تاسو بدبخته کړي او هغه لور چې تاسو يې بدبخته ګڼۍ هغه به ستاسو کور ته ښکلا ورکړي، نظم به ورکړي، نظافت به يې وکړي، د يوبل کس نيمګړی ايمان به پوره کړي، د پلار خدمت به وکړي د وروور عزت به وکړي ايا تاسو له خپلو اولادونو ډير رنځ وړئ که له خپلو لورانو؟ ښکاره ده د دلورانو په تناسب هر يو له خپل بې تربيې زوی څخه رنځ وړئ، نن چې د چا لور پيداسي په کلي کي مخ نه لري، په کور کي هم يو اوبل نوم ورته اخلې حتا د ښځي په نوم يې نوموي ولي ځکه چې ده زوی نده راوړی، ايا د زوی راوړل نارينه توب او د لور دا ښځي توب دی؟ تاسو پرخپلو ايمانونو و ويريږئ، اولادونه مو که ښځينه وي که نارينه د الله ج له طرفه يو ښايسته ډالۍ ده ويې منئ، مننه يې وکړئ او پالنه يې وکړئ. لور د رحمت سرچينه ده، لور د همت ډکه اينه ده، تاسو مو د لورانو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمال او واده کې څومره نارې وهئ اه مصرف وسو، اه میلمانه زيات مه راغواړئ اه ډير رش مه جوړوئ مازي يې په پرده کي وباسئ اه ډير شيان مه پخوئ خو د زوی په واده کې چې مو ښه عالی درجه ډوډۍ د ټول ښار ځوانان، لوکس موټران او ښه هنرمندان نه وي راغوښتې خوب نه درځي ايا همدا د لور او زوی ترمنځ د حقوقو ساتل دي؟ ايا تاسو هم ځانو ته نارينه واياست؟ تاسو هم کله له لورانو څخه د متقابل چلند هيله لرئ؟ بياهم چې مور سره کښينو يو اوبل ته وايو ولا چې بس دالور مي يوځای خوندي کړي وای وخت د پتنو دی ايا کله مو هم د خپل زوی پر سترګو برغولی ور ايښی؟ تاسو د خپل زوی لار څارلې چې هغه څه کوي؟ د خپل زوی غم ور وخورئ چې نور ترې په امن سي د لور سر ته مه کښينئ چې ولور به يې وخورئ، د ښاديو په مراسيمو کي خو ټولو نارينه وو ته اول درجه بوټ، کالي، صدرۍ او خولۍ ور رانيسئ خو د لور مو ټول مصرف زر کالداري وي ايا همدا مو بس نده چې لور ستاسو لپاره څومره قربانې ورکړي؟ تاسو د خپلي لور د زړو بوټو او کالو شکايت اوريدلی؟ خو زامن هره ورځ پر هره دروازه تاسو ته ولاړ وي او د نويو شيانو غوښتنه کوي، همدا د لور ارزښت دی، همدا د لور ګرانښت دی، انجونې د کورنو ښايست دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغیر له ښځو کور ذندان دی، انجوني مه رټېځ، بدي يې مه ګڼې، هغوی وپالئ، مینه ورکړئ، حق یې ورکړئ، د کوژدې لپاره یې ورته مناسب ځای وټاکئ نظر یې واخلئ، په ښه شان او شوکت سره یې له کوره رخصت کړئ، هر وخت یې پوښتنه کوئ، مه پرېږدئ چې ستاسو ځخه یې زړه ازار سي، پرېږدئ هغه د کفارو د وخت عادتونه او رواجونه.
ملا اکا اوله موضوع پای ته ورسوله خدای شته ماته یې خبرو ډیر خوند راکړ ځکه هغه ځای یې و ګراوه چې کاه یې کوله نور وختونه به له ښو او بدو کولو ځخه منع کیدو نور به شی نه وو نن همدې خبرو ډیر خوند راکړ په طمعه وم چې دویمه موضوع به د چیشې وي غمي کاکا ته مي د سترکو تر کونجو وکتل خبرو یې ښه خوند ورکړی وو ځکه ملا یه نوره هم دیوال ته ټینګه کړه و پوهیدم چې د ژر وتلو تکل نه لري.

ښه کورنۍ!

ملا اکا بیا په خبرو پیل وکړ دا مقدمه یې په کورنۍ، ښځو او حقوقو شروع کړه، بیان یې پیل کړ اول یې د ښځو د حقوقو په اړه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو مسلمانانو ښه کورنۍ د ښه ټولنې لپاره مقدمه ده او ددې مقدمې سر ټکي خاوند او میرمنه دي، تاسو فکر وکړئ چې تاسو ددې ټولنې مقدمه څه ډول پیلوئ ښه او که بده ؟

له مېرمنو سره مو د ملګرو په څیر ګزاره وکړئ د سیالانو په څیر نه، اکثره خاوندان خپلي ښځې تر ټولو لوي سیالاني د ځان ګڼې دا ډیره بده ده ځکه هیڅکله یو سیال خپل بل سیال ته خپل د بدن اندامونه نه ور ښکاروي نو دا ښځه مو څنګه سیاله سوه؟ دا یو غلطه مفکوره ده چې له وختونو راهیسې زموږ په ټولنه کي رواج سوي او د ټولو خلکو ګډ خوږ ژوند یې ور بدرنګه کړی دی.

مېرمني مو خپلي ملګري وګڼئ، دهغوی وریښتان هره ورځ مه ورشکوئ، وهل او ټکول مه کوئ ځکه وهل د حیوانانو لپاره دي، انسانان خو په خبره پوهیږي، میرمنې مو د کورنۍ چارسمبالي دي، د ورځې د ستړیا زور مو تر دوی مه کاږئ، میرمنې مو معصومي دي، خندا ورسره وکړئ کمیږي نه، د ورځنیو چارو پوښتنه یې وکړئ تر څو دوی ته د مالیکت احساس پیداسي، میرمنې مو د مزدورانو په څیر مه کاروئ، کار به درته وکړي سمده خو تاسو هم ورسره د بشر په څیر کړه وړه وکړئ نه د حیوان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زامن مو هم د کورنۍ برخه و ګڼئ تعليم ورباندي وکړئ، ساتنه او پالنه يې وکړئ، څارنه يې وکړئ، له بيځايه ګرزيدو يې را وګرزوئ، د نظافت خيال يې وساتي خيرن انسان ټولنه چټلوي، په کوټه کي له ميلمنو سره د ناستې اصول ور وښياست، کورنۍ او ټولنيزه تربيه ورکړئ، ټولو ته مساوي حقوق ورکړئ، اولادونه پر والدينو د ښه نوم، تعليم او کوژدې حق لري هر پلار چې همدا درې حقه ادا کړل خپل خدای مسوليت يې تر سره کړ، اولادونو ته مو د مشرانو په مخ کي د خبرو کولو څخه پرهيز کول ور وښياست، دوی ته د انساني برخورد کولو په اړه ووایاست، د صداقت له مکتبه يې فارغه کړئ، منافقت مه ور ښياست، د اخلاقو په بهترين مرکز کي داخله ورته وکړئ، همدا ستاسو اولادونه ستاسو شملې دي مه پريږدئ چې شملې مو پرځمکه و غورځيږي.

په لورانو مو تعليم وکړئ، ځکه يو با تعليمه مېرمن يو تعليم يافته کورنۍ رامنځ ته کوي، لورانې مو د خپل زړه برخه و ګڼئ او ددوی په خوښه ځای يې د ژوند شريک وټاکئ، لکه پسونه چې په ګنج کي ناخبره کس ته په پيسو ورکوي تاسو مو لورانې په دې شکل سره مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکوئ، څنګه چې مو د زامنو لپاره ښه ځاى ګورئ همداسې مو د لورانو لپاره مه ښه ځاى وګورئ.

د لورانو او خويندو په روزلو کې ثوابونه دي، ځکه چې ډيرى خلک زامن تر لورانو ښه ګڼې په همدې خاطر الله ج دي لور او خور تربيت کوونکو ته د ډيرو اجرونو خبر ور کړى، دويم دليل يې دادى چې مخکې تراسلام به لورانو ته په نه او بده سترګه کتل کيده ځکه ورته الله ج ډير اهميت ورکړى او رحمت يې بللى.
الله ج به په ورځ د قيامت له همدې مړې نجلۍ څخه پوښتنه وکړي او وبه فرمايې چې ته يې په کوم جرم مړه کړي يې ؟
هغه وخت چې اسلام نه وو راغلى پر هر کس چې به يې د لور د زيږون زيرى وکړ مخ به يې تک تور وا وښتى ځکه ډير د شرم کار ورته ښکاريده.
که به يې مړه هم نه کړه نو په کور کې به يې وساتله چې کله به لويه سوه خرڅه به يې کړه لکه دا اوس او حق به يې هم نه ورکاوه‌لکه په اوس وخت کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اوس چې موږ داسي در بدره يو، ټوک ټوک يو، پښه مو ځمکي ته نه ورځي، دا غټي نافرماني او سر کښي په موږ کي سته ځکه موږ لور ته د انسان په سترګه نه ګورو، په ميراث کي برخه نه ورکوو، چې کله لويه سي خرڅه يې کړو، چې کونډه سي دخسرکورني يې په واک کي واخلي واى دا زموږ کونډه ده.
دا ټول رواجونه د جاهليت د زمانې دي، نو ځکه نبي ع ص په خپلو ارشاداتو کي يادونه کړي چې د نجلۍ په تربيت کي ډېر ثوابونه سته.

رسول الله ص فرمايلي: که د يو سړي درې لورانې وي، اويايې درې خويندي وي، ياهم دوې دوې وي، ده نيکي وکړه له دوى سره په ملګرتيا کي، داسي ملګرتيا چې ښه يې وساتلې او ښه يې وپاللې نفقه، جامه، د اوسيدو ځاى او تربيت يې وکړ، ددې ترڅنګ ورسره تر همدې زياته نيکي هم وکړي ښه جامې، ښه خو اک ښه پالنه يې وکړي او له الله ج و ويريږي ددوى په مقابل کي الله ج به په همدې بدله کي ورته جنت ورکړي.

تاسو فکر وکړئ د حديث شريف په مفهوم ځانونه پوه کړئ تاسو دخپلو لورانو او خويندو حق حقوق ورکړئ ترهغه يې هم زياته ښه پالنه وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ته به يې په مقابل کې جنت درکړل سي ايا تر دې هم بله بهتره لاره وينئ.

ښنګه چې ملا اکا و فرمايل ډيري پرځاى او دنن د اړتيا وړ موضوعات يې را و سپړل، زموږ ټولنه همدا بد رواجونه لري، نارينه هغه دی چې سهار او ماښام خپله مېرمن ووهي، لس اولادونه و زيږوي ښوونه او روزنه يې نه وي، رزق پر الله ج پور ګڼې خو خپله هيڅ نه کوي، اولادونو که يې ټوله ټولنه شريره کړي وي او يا يې نيم کلی په جنګ اچولی وي د زامنو ملامتي نه مني بس دا دالله ج له لوري ګڼې چې د هغه خوښه وه، له بده مرغه بايد ووايم چې دوی ټول سپين چرګان دي چې په سر سايه کي يې خلک ملايانو ته ورکوي، دوی هيڅ ګنا نه وي کړې.

غمي کاکا ته مي فکر سو دواړه سترګې يې په ملا صاحب کي ښخي کړي وي، انتظار وو چې دا وار به کومه داسي اړينه موضوع را وسپړي چې د زړه غوټې مي پري خلاسي او غم يې سپک سي، ما همداسي د سترګو ترکونجو ورکتل خو ده زما لور ته هيڅ فکر نه کاوه يايې هم بلکل فکر دلته وو لانه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا بیا په خبرو پیل وکړ یو او نیم کسان وتل تر ډیره دوی یې ځوانان وو، دوی فکر کوي دین د زړو لپاره دی او موږ په هر تاله پوره یو ددین او محراب خبري باید یوازي سپینږیري واوري، او سپینږیرو هم تر ډیره ژوند ددوی په څیر تیر کړی وي اوس غواړي ددین لار و نیسي، خیر موږ یې څه کوو، را ځو د ملا اکا خبرو ته غوږ نیسو او څه ترې زده کوو او یا عبرت ترې اخلو.

مکتب که مدرسه!

دا ځل ملا اکا خبره د مدرسې او مکتب تر عنوان لاندي را پیل کړه زړه مي ږغ را وکړ چې اوس نو له غمي کاکا سره ځان ورته ټینګ کړه ځکه زه پوهیدم چې په همدې موضوع کي بیا له افراط او تفریط څخه استفاده کیږي او زموږ ټوله خواري به اوس په یوه دقیقه کي په اوبو لاهو کړي نه یوازي دا بلکې یو څه ناڅه به زموږ پر شخصیت هم و موښلوي ځکه د نن سبا ټوله ستونزه دوی عصري علوم یادوي خو بیا هم پر زړه مي لویه ډبره کېښوده او په زړه نازړه مي ځان ته همت ورکاوه چې راځه خیر دی ستونزه نسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا غاړې تازه کړې او ویې ویل: زموږ ستونزه زموږ غریبي نه بلکې ناپوهي ده، زموږ جهالت او سرکښي ده، یو بل نه منل دي او تر ټولو زیات افراطیت دی چې موږ یې د ځمکې تل ته اچولي یو، مکتب او مدرسه دواړه د علم ترلاسه کولو مرکزونه دي، د جهل ماتولو سنګرونه دي، دوی د یوه پلار دوه اولادونه دي د دواړو ساتنه، پالنه او حفاظت زموږ دیني مسولیت او سپیڅلی رسالت دی، هر هغه ځای چې پکښې د جهالت په وړاندي مبارزه کیږي مقدس ځای دی هغه که مدسه وي، مکتب یا کوم بل ځای، د دوی ترمنځ توپیري چلند ناسم فکر دی، دوی د زده کړو مرکزونه دي، زده کوونکي یې سره ورونه دي، ښوونکي یې ملګري دي، دوه ماشومان له یوه کوره دواړو ادرسونو ته مراجعه کوي ایا دوی یو بل سره باید دښمنان سي؟

ملا اکا دمه کوله ما ژر د فکر څراغ بل کړ، رښا ته مي وکتل ځلیده، نن ډیره ښایسته وه، ارمان یې پوره وو، نن ورته په ښه سترګه کتل سوي وو، نن د مدرسې مشر ورته د جهالت په وړاندي د مبارز نوم ورکړی وو ولي به په ځان نه وو غره، د ملا اکا په اړه مي لید بدل سو، ملا اکا منځلاری مخته تلی، باید چې همداسي یې کړي وای ځکه اسلام خپله د اساني دین دی، منځلاری اوسیدل یې غوښتنه ده ملا اکا ملامت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو خپل مسولیت یې ترسره کاوه، ملامت موږ وو چې هر سپین کالي ته د ملا په سترګه ګورو، ملامت موږ یو چې خپل علم ته د تقویې دوا نه ورکوو، فکر کولو ته مي رخصت ورکړ ځکه ملا اکا انوار را ورول باید چې ترې لاندي دربدلای وای.

ملا اکا د اوسنی زمانې سره مزل کول د دیني او عصري زده کړو په ترسره کولو سره بریالی و ګڼی بغیر له دوی څخه یې همدا مزل نیمګړی او ناکام و باله، باید چې همداسي یې ویلي وای ځکه موږ باید د الله ج دین او ارزښتونه یې تر نورو ورسوو، نورو ته د رسیدو لپآره موږ باید د عصري نړی اصول زده کړي وای.

ملا اکا په تونده لهجه او لوړ اواز سره وویل: تاسو حاضرینو تر اوسه خپل مسولیت په همدې برخه کي نه دی ترسره کړی، تاسو هر یو دوه اولاده لرئ یو مو مدرسې ته استوئ دویم مکتب ته خو ددوی ترمنځ اړیکو باندي هیڅکه تاسو له دوی سره خبري نه دي کړې، ایا تاسو ددوی دواړو ترمنځ کله هم اتفاق کړی؟ یایایا بس ټول مسولیت زموږ تر محرابه را زغلوئ، تاسو خو هم په دې برخه کي خپل رسالت ترسره کړئ، عصري زده کړي له دیني زده کړو سره لازمې او ملزومي دي، په لورانو مو تعلیم وکړئ هغوی هم د تعلیم حق لري، حضرت عایشې رض

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم علم حاصل کړی، دا ددوی حق دی ایا تاسو دا لازمه ګڼئ چې ستاسو د مېرمنې عملیات یا صحت کتنه نارینه ډاکتر وکړي؟ یایا ټول همدا وایاست نو بیا ولې په لورانو تعلیم نه کوئ؟

لورانو ته مو هم د تعلیم زمینه مساعده کړئ موږ یې خلاف نه یو ولې؛ په یو اسلامي چاپیریال کي د ښځینه ښوونکو له لوري باید وسي، اولادونو ته مو هم نصیحت وکړئ چې د مکتب نجونې مه رټېئ، هغوی ته په لارو او کوڅو کي پاکټونه مه غورځوئ، په صنف کي پر تخته او دیوال ورته په خپلو نومونو شمیرې مه ځړوئ، دوی هم ستاسو خوندي دي، د تعلیم چاپیریال یې ورته خوندي وساتئ ترڅو دی هم په ډاډه زړه تعلیم وکړي.

ملا اکا یوه بله موضوع هم په لنډو ټکو را وسپړله یو دم یې اواز وکړ او ویې ویل:

ایا پوهیږئ چې ښه مسلمان څوک دی؟ تاسو تر ننه له ځان څخه همدا پوښتنه کړې؟ که مونه وي کړې نو نن یې زه درته وایم چې ښه مسلمان څوک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوږ نبي رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه یو چا پوښتنه وکړه چې ای د الله ج پیغمبره کوم اسلام ښه اسلام دی او کوم مسلمان ښه مسلمان دی؟
نبي علیه ص جواب ورکوي چې هغه سړی ښه مسلمان دی چې نور مسلمانان یې له لاس او ژبې څخه په امن کي وي.

دده له لاس او ژبې څخه ځوک نه ویریږي چې غلط عمل به پرې ترسره کړي، په ژبه به غلطه خبر وکړي، په ژبه به غیبت، ښکنځل، بحتان، چغلګري او فحشا نه خپروي.
په یوبل حدیث شریف زموږ خوږ نبي رسول الله ص فرمایې: په تاسو کي ترټولو غوره هغه ځوک دی چې نورو ته خیر رسوي.

ښه مسلمان د ضرر نه رسولو ترڅنګ باید نورو ته ګټه هم ورسوي ترڅو بهتره مسلمان و اوسي.

که چیري یو کس په لاس او ژبه خلکو ته ضرر رسوي، داسي سړی نه یوازي دا چي په خپله بد سړی ده بلکي د خلکو د اوږو بار ګرزي، په ځمکه کي فساد خپروي، غلاوي زیاتیږي لکه دا اوس، حکومت فاسد سي، رشوت زیات سي، اداري نظام له منځه ولاړ سي، د کورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

امنیت خراب سي، دخلکو ترمنځ د باور فضا له منځه ځي، دا حالت ځکه راځي چې خلک بد عملونه ترسره کوي نبي علیه ص فرمایې : ستاسو عملونه به پر تاسو حاکمان وي.

که موږ وغواړو چې ښه مسلمانان و اوسو نو باید له لاس او ژبې څخه مو نور په امان کي اوسي، غیبت، تهمت، شیطانت، چغلګري او داسي نور ناوړه عملونه باید په ژبه ترسره نه کړي لکه همدانن چې د خلکو ورځنی کار ګرزیدلی. په لاس سره هم باید نور مسلمانان ازار نه کړو، غلا، وهل، بده لاره، خیانت او فساد باید و نه کړو. و من الله توفیق.

ملا اکا خبري نوري اوږدې نه کړي خو زما فکر وو چې باید تر غرمې خو یې سپیکر نه وای بند کړی او له ځایه نه وای ولاړ سوی، خوند یې راکړ ځکه منځلاری وو، سخت دریځه نه وو، د اوسني عصر په ټولو بټنانو یې سر خلاسیده او په زخمونو یې ملهم لګول، غمي کاکا ته مي فکر سو سر یې د ناخوښې په ښه و ښوروی داسي چې ولي یې نصیحت بند کړ ده ته یې هم خوند ورکړی وو، غمي کاکا جېب ته لاس ور اوږد کړ د نسوارو بوتل یې را وکیښ پر خالي نس یې ښه نازدانه نسوار ور ایله کړ خوله یې پر بنده کړه ما ورغبرګه کړه کاکا څنګه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښه چې د سهار پر چايو ملا اکا هم له ځان سره ملګری کړو و يې خندل ويې ويل تانو د خير په کار کي مشوره ليدلې وي مازي يې را دعوت کړه.

ملا اکا ته نژدې ورغلم ماول څنکه ملا اکا چې چای زموږ سره نوش کړي ويې ويل سمده زه هم يوازي يم خبره اوکې سوه ملا اکا خپل کور ته ننوتی زه او کاکا کوټې ته راغلو کاکا ننوتی کوټې ته زه د کور پر دروازه راننوتم د چايو او ناشتې اډر مي ورکړ راغلم کوټې ته کاکا هم څنګ اچولی وو ور سره کېناستم وخت لا نه وو وتلی ملا اکا غاړې تازه کړي و يې ټوخل او د کوټې پر دروازه راننوتی.

ملا اکا منځلاری ديني عالم دی، خبرو او نصيحت يې ډير تاثير درلود موږ هم د چايو څښلو بلنه ورکړه ترڅو د غمي کاکا ترڅنګ د ملا اکا له ارشاداتو هم ځانونه خبر کړو، ملا اکا په تنه پوخ ولي په عمر خام وو، ځان يې ښه ساتلی وو، ملايان همداسي کوي ځانونه ښه ساتي سکوت مو مات کړ پوښتنه موسره وکړه غمی کاکا مي ورته معريفې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، ګېلې مي هم ورته وکړي او دوی دواړو ته مي د بحث پيلولو لپاره مقدمه ور وکړه او ما غوږ ورته ونيوی.

غمی کاکا وار له واره ورته وويل: ملا اکا نصيحت دي ډېر خوږ وو، زما پر زړه ولګيدی، تا هغه څه وويل څه چې د ټولني او خلکو تقاضا وه، د نورو ملايانو په څير نه وږغيدي چې ښه کوی بد مه کوئ، نه د صحرا د ملايانو په څير و ږغيدې چې زکات او سر سايه و ملا ته ورکړئ چې هلته يوازي د ځانو غم کوي، ته پر عصري او ديني علومو هم و ږغيدې چې دا د اوسني زمانې ستونزه ده او تا ښه ور خلاسه کړه، د پلار، مور، لور او زامنو پر حساب دي هم خبري وکړي زه دي بيخي متاثره کړم، هلته وخت نه وو بحث ژر ختم سو ښه به وي چې پر ځينو مسايلو همدلته بحث وکړ ما مخکي له دې ځوان سره هم بحث پرې کړی ستا خبره د کاڼې کرښه ده ځکه به ته هم راسره نظر شريک کړي.

ملا اکا وخندل، فکر کوم د ځان په صفت خوشحاله سو، انسانان فطرتآ همداسي وي د ځان ستاينه يې خوښيږي خو کاذبه ستاينه انسان تر وخت مخکي پخوي او لار ترې ورکوي، غمی کاکا هم ملامت نه وو بايد د خپل مجلس لپاره يې همداسي کړي وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرکینو پرقدم تلونکې انسانان!

ملا اکا مقدمه پیل کړه، خوښي یې وښوده او موضوع یې د اوسنۍ زمانې د ستونزو څخه پیل کړه یادونه یې وکړه چې: زموږ خلک هم لکه هغه د مشرکینو د قوم چې وي، افکار او عقاید یې هغوته سوي دي، لاهم پکښې دجهالت نښې نښانې ښکاري، له الله ج سره شریکان نیول سوي، کله د مخلوق صفت الله ج ته ورکړي کله هم د الله ج صفت خپل پیر یا لیوني ته ورکړي.

دمکې مشرکینو رسول الله ص ته وویل چې ته دا دصفا غونډۍ موږ ته سره زر که موږ به ستا نبوت ومنو، دوی فکر کاوه چې که یې همدا غونډۍ راته سره زر کړل موږ به زر واخلو او ولاړ به سو داځای یې ده ته پاته موږ ګټمن یو، خو دوی نه پوهیدو چې دا د خالق غوښتنه ده له مخلوق څخه یې باید طمعه و نه سي، هغه یوازي د الله ج کار دی، د ملایکو او پیریانو کار هم نه دی، دا ستونزه اوس زموږ په ټولنه کي ډیره تر سترګو کیږي د خالق ج صفت خاص دی هغه د زړونو مالک دی په قران کریم کي راغلي چي الله ج د زړونو عالم دی، کله کله یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو نبي یا ولي ته د معجزې یا کرامت په سبب داخاصه ورکړي، زموږ خلک بس وایې چې پلانکی قربان یې سم بس چې دا زه ورغلم زما په زړه خبر وو، زما د زړه خبر یې راته وکړه دا شرک دی، دا د الله ج صفت دی بنده ګانو ته یې مه منصبوئ.

شرک الله ج هیچاته نه پرېږدي، که یې خوښه سوه چاته به قتل وبخښي، غلا به وبخښي خو شرک نه بخښي، دا داسي عمل دی چې الله اعلان کړی دی چې زه هیچاته نه ترې ور تیرېږم.

کله کله خالق ته د مخلوق صفت ثابت کړي، کله کله یو لیونی تر غوږ ونیسې چې پلانکی د ښار یا سیمي متصرف دی، نور که هغه هر ډول غل، بدکاره یاربېشرمه وي بس دوی ورته د الله ج صفت وقف کړی وي، دوی وایې چې دا په ځمکه کي د الله ج وزیر، والي، ولسوال، خان یا ملک دی ځکه دوی فکر کوي چې دا هم د یو انساني دولت په څیر پاچاهي ده.

موږ که همدا خبري پر ممبر وکړو هغه ګړی راباندي ټاپې لګوي خو کتابونه نه ګوري چې هلته څه لیکل سوي دي، بس په پټو سترګو قضاوت دی دوی یې کوي، دوی د مذهب ټیکداران ځانونه معریفي کوي،دوی بس پلانکي لیوني یا تش په نامه پیر ته بس ژاړي دعا ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي، پيسې پر شيندي، کور يې له خپلو ښځو سره کينوي، سر پر ماتوي او ترټولو ورته په لوړ احترام قايل وي.

موږ بايد په دې ځانونه پوه کړو چې څه د الله ج صفت دی او څه يې دبنده ګانو، د يوسف عليه سلام په وخت کي هغه پيغمبر وو خو باران يې نسوای اورولای دا صفت يوازي د الله ج دی بل چاته يې بايد منصب نه کړو، چې کله تږي سو اوبه مو کړو دا الله ج دی، داچې وږي سو ډوډۍ راکړي دا هم الله ج دی، يو پير او فقير دا نه سي کولای، دهر غنم په نس کي وړه جوړول الله ج کوي دا له امريکايانو تر فقيرانو هيڅوک نه سي کولای.
مخلوق عاجزه دی، د عاجزي صفت به هيڅکله الله ج ته نه ثابتوئ، خالق خلق کوونکی دی بنده ګانو ته به همدا صفت نه وقفوئ، دلته خو ډيرو د پيسو راټولولو لپاره همدا ترټولو ښه لار پيداکړې، د نفوذ ساحه يې هم پراخه کړي وي خو دوی سر نه خلاسوي چې الله ج ښه حساب کوونکی دی.
له الله ج سره به هيڅکله شريک نه نيسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا موضوع پر همدې ځای بس کړه د ګېلاسونو ږغ تر کوټې راورسيدی، هلک پتنوس په لاس کې نيولی وو کوټې ته راننوتی، له ملا اکا سره يې روغبړ هم وکړ بيرته ووتی دستې يې د چايو ترموز او د هګيو کړايې کوټې ته را دننه کړه تر کړايې مخکې د هګيو ښايسته بوی د ټولو تر سږمو ورسيدی خوند يې هم همدا وو، زما حاجي کاکاته فکر نه وو د سترخوان مې هوار کړ ګېلاسوته مې بوره واچوله چاې مې پکښې توی کړې غمې کاکا ته مې د را پورته کيدو په بهانه سر و ښوری هغه هم په ډير تکليف ځان سره راپورته کړ په خوراک مو پيل وکړ ملا اکاهم خپل پښتني او انساني اصول پرځای کړل د هګيو پخولو يې هيڅ ضرورت نه ليده، ويل يې هسې به مو ساده چای ترستوني تيري کړي وای، ما ورغبرګه کړه هغه نوکله پښتون دی چې د مېلمه عزت په مړانه سره ونه کړي، د همدې لپاره يې ګټو چې د خپل سيال او دوست لپاره يې خاورې کړو، قبر ته هيڅوک پيسې نه وړي، دواړو د مننې په دود سرونه و ښورول او په کړايې کې يې ګولې ښخې کړې، زه هم بختور وم منځلاری ملا او وطنپاله صوفي په لاس راغلي ول ځومره چې مې ددوی خبري اوريدې هيله او قوت يې راکاوه، موږ بايد کار وکړو، د ستونزو له عامله خبريدم، حل لارې مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

و پلټلې، د خلکو دود او دوستور مي و پيژندی، د الله ج احکام مي واوريدل نن مي تر نورو ورځو زيات د الله ج ددين په اړه معلومات ترلاسه کړل همدا زما غرور وو، هلک ته مي ور ږغ کړل چې مالګه راواخله هغه هم مالګه راوړه لږ مي پر و دو ړوله خبري را لنډوم حاجي کاکا خو هم له سهاره راهيسې بحث ته اوږه نه وه جوړه کړې اوس يې څه ناڅه غوښتل چې ووايې د ماشوم تر کېناستلو وروسته سمدستي يې پيل په وکړ:

زموږ ماشومان خو تر نهو بجو ويده وي، خيرن چټل کالي اغوندي، پيسو ته نيم زړه نه لري، که تا د نسوارو د بوتل لپاره جېب ته لاس کړ هم دی سره وښوري فکر کوي چې پيسې ورکوي، تعليم او تربيه نه لري، په کوټه کي تر مېلمنو د کوچني غالمغال زيات وي، د کورنۍ د مالک تر مېلمه پر اولاد ډير فکر وي، کله ناکله خو مېلمه ته ښه په کاکا او ماما سره ښکنځل هم وکړي، دوی يې بده نه ګڼې چې ماشومان يې هرڅه کوي دا په حقيقت کي بې نزاکتي ده که ديما خبره دروا‌غ وي ايه ملاصيب ناست دی راته ودي وايې چې چپه ګايږم.

د ماشوم تعليم او تربيه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا د غمي کاکا خبري تايد کړي، د منلو په دود يې سر وښوروی، غمي کاکا ته يې د ګولې ور اخيستلو وويل ملا اکا هم ګوله په کړايې کي و څرخوله پر برېتو يې نرم غوړي بريښيدو د چايو غوړپ يې پسي وکړ ګوله يې ترستوني لاپوره نه وه تيره چې د په خبره يې پيل وکړ:

موږ بايد خپل اولادونه په اسلامي تربيه و روزو، څنګه چې ددوی د نظافت، اخلاقو، ګرځيدا، نظم، ډوډۍ خوړلو او مجلس ته د راتګ اصول ور وښيو ترڅنګ يې بايد په ټولنيزو او ديني برخه داسي و روزو چې له ماشومتوبه مو ددوی اساس ښه ايښی وي، داسي که تاسو چاته خيرات ورکوئ د خپل ماشوم په لاس يې ورته ورکړئ ترڅو ماشوم له ماشومتوبه په همدې فکر رالوی سي چې دنيا بايد قبر ته راسره يو نه سو او پاته کيدونکي ده، سخي روزل کيږي، تربيت يې بايد داسي وسي چې د ميلمه په جېب کي خپل رزق و نه لټوي، د ميلمه په جېب کي دي نه ګوري، بايد له ماشومتوبه يې داسي روزنه وسي.

او که له ماشومتوبه مو داسي روزنه ونه کړه د خپلو ماشومانو سبا به پرې تاسو د شرم او خجالت احساس کوئ، همدا ډول چې لوی سي سبا همدا خپل اولاد په خپل شېرين پلار شرميږي چې ملګري يې مېلمانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي پلار ته وايې چې ته کوټې ته مه راځه، په ښار او يا بازار کي خو پر لار هم يوځاې نه ورسره ځي پرې شرميږي ځکه دده انډيوالان بيا پېغور ورکوي، حال داچې بيا يې مسؤلين تاسو ياست ځکه تاسو چې په ماشومتوب کي ددوې ښه روزنه ونه کړه نن به دی د خپلو هغو ملګرو پر قدم ځي کومو چې په ماشومتوب کي دی ستاله لاري اړولی دی.

ملا اکا هم لنډې خبري وکړي او خبري يې پري کړي، ماهم د منني په خاطر سر ورته وښوری او ددوی دواړو خبري مي معقولې او پرځای وګڼلې ځکه همدا ستونزه زموږ د ټولنې او ملت ستوزه وه، ځيني يې په لوی زړه مني او ځيني نور يې بيا هيڅ ستونزه نه ګڼې او دا د وخت تقاضا ګڼې، ماهڅه کوله چې خپلې خبري اوږدې نه کړم ځکه دوی مي د مجلس لپاره رابللې وو، د هګيو خوړل پای ته ورسيدو سترخوان ټول سو ګېلاسونه تبديل سوه ترخې چاى پکښې واچول سوي د ګېلاس ترخولې نرم تاو را ولاړيدی ددوی مخونو ته مي ګېلاسونه ورسول غمي کاکا بيا د نسوارو بوتل ته يو ټک ورکړ او وروسته يې نسوار ترې وکړ ځنګ يې بالښت ته ولګوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانانو مسولیت!

ملا اکا تر تګ مخکې لنډ نصیحت موږ دواړو ته وکړ او ویې ویل: موږ او تاسو ښه مجلس وکړ، خوشحاله سوم چې تاسو دعوت راکړ، زموږ د ټولنې ځوانان ځانونه له ملایانو ګوښه کوي، ډیر یې مجلس ته نه ورځي، دوی هم ملامت نه دي زموږ د ځینو ملایانو هم د نصیحت او سپکاوي ژبې یوه وي په عام محضر له یو چا کالي و باسي؛ خو دا هم د اوسنۍ زمانې د ځوانانو ملامتیا ده چې دوی ځانونه ډیر روشنفکران ګڼې او محرابه فاصله لري.

زموږ مسولیت هم په ټولنه کي تر عامو خلکو زیات دی، همداسي به راڅخه په هغه دنیا کله چې راپورته کړل سو، پوښتنه به راڅخه وسي چې ته وارث د انبیاوو وي تا له خپل علم څخه ټولنې ته کومه ګټه و رسوله او تا د الله ج د دین لپاره په ټولنه کي کوم تبلیغ وکړ، خبره مي تر مسولیته کوله الله ج دي موږ ته توفیق راکړي چې د خلکو د اصلاح په موخه نیکه لار تعقیب کړو، ددوی ترمنځ د یووالي او سولي لار ته تبلیغ وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ځوانان هم ترموږ کم نه یاست، تاسو د ټولنې د ملا د تیر حیثیت لرئ، تاسو مو هم خپلو مسولیتونو ته متوجه اوسئ، د یو او بل له پښو خاورې مه کاږئ، همیشه په خپلو مجلسونو کې غیبتونه مه کوئ، قوم پرستې، نژاد پرستې او سمت پرستې مه کوئ ټول سره ورونه یاست، د یو او بل په پرمختګ مه سوځئ، د یو او بل ملا ور وتړئ، همایت یې وکړئ او ترمنزله یې ورسوئ، د بل په شتمنې ځانونه مه خپه کوئ، تاسو ته به یې هم الله ج درکړي، په خپل منځ کې یو او بل ومنئ، د یو او بل خدمت وکړئ، پېغور ورکول ودروئ، غلط القاب یو او بل ته مه منصوبوئ، د خپلې کورنۍ د حیثیت څادر هسک و ساتئ، پلار باید په تاسو فخر وکړي، له زغم څخه کار واخلئ، بې صبري مه کوئ، د مشرانو عزت وکړئ، پر کشرانو شفقت وکړئ، که دا کار تاسو ونه کړئ نو له بل چا څخه یې هم د ترسره کولو طعمه مه کوئ.

ښه اخلاق ولرئ، نور متاثیره کړئ، یو او بل درک کړئ ترک کوئ یې مه، د تعلیم لپاره زمینه مساعده کړئ، جهالت له منځه یوسئ، یو او بل ته علم ورسوئ، جاهله ټولنه د ټولو په زیان ده، نن چې هره ستونزه را پیښه ده منشا یې جهالت او بې علمي ده، د ښوونکو مقام لوړ وساتئ، هغوی ته په ټولنه کې په لوړ احترام قایل سئ، همیشه زده کوونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسئ تر څو نوي څه زده کړئ، علميت د مکتب، پوهنتون او ماسټري په ترسره کولو سره نه پوره کيږي هميشه هڅه کوونکي اوسئ، همت ولرئ، ستونزو ته مه تسليميږئ، نزاکتونه زده کړئ، نور خلک له ځانه مه خپه کوئ، زغم او حوصله ولرئ که غواړئ چې ځوانان پاته سئ کفايت کوي چې همدا لار ښووني عملي کړئ، ژوند به هم درڅخه رازي اوسي او تاسو به هم ترې رازي ياست.

ملا اکا خبري بس کړي او د اجازې غوښتلو لپاره يې خبره وکړه ما او غمي کاکا هم بغير له څه ويلو د راتګ په خاطر ترې مننه وکړه او د رخصت په موخه ورسره ولاړ سوو.

ملا اکا ولاړی زه او حاجي غمی کاکا سره پاته سو اوس نو چای هم پر خلاسيدو وي او غمي کاکا هم د خپل زړه ټول بارونه کښته کړي وو، غم او ګيلې يې اوس ختمې وي، زړه يې ډاډه وو چې خير په دې وطن کي به يو وخت ضرور د علم، امن، سولي ورور ولي او استراحت لمر شغلې خپروي، بيا به زموږ هيواد نه ورانيږي، هيوادوال به د څو پيسو لپاره نورو ته جاسوسي نه کوي، نوی نسل به د ملي فکر، وطنپالنې، علميت او خود کفايې په فکر د هيواد په هره دښته کي خپلي نغمې زم زمه کوي، کوچيان به بيا د غرو لمنو ته و خيزي او رمې به و څروي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زمينه مساعده سوه د کوچياني قوم لپاره سيار معلمان او امکانات پيداسوه دا به يوه بله بيړئ هم له جهالته و ژغوري په همدې فکر کي وو چې غمي کاکا و خندل ښه په زوره زوره يې وخندل په خندا کي يې وويل يا الله ج موږ ته د عمل کولو، صبر کولو، يو بل منلو او تسلېميدلو توان او توفيق راکړي، نن مي زړه خالي سو او ستا هزار بار شکر ادا کوم زما ربه!.

غمي کاکا هم راڅخه رخصت واخيست د موټر کرايه مي ورکړه، خدای خبر چې پر کومه به تللی وي، خو زما ورسره ډېر سات تير سو، پر ډېرو مسايلو يې ښايسته خبري وکړې، د تجربې خاوند وو، د وطن مينې ليونی کړی وو هر ځای چې وي، اباد، سرلوړی او هوسا دي وي.

و من الله توفيق.

۱۴۰۱/۳/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

درنو لوستنکو هیله ده چې د همدې کتاب په لوستلو مي ستاسو وخت نه وي ضایع کړی، همدا لومړی چاپې اثر دی الله ج فرمایې چې ما انسان ضعیفه پیداکړی دی، نو هیله ده چې په خپل لوی والي سره مو ما وبخښئ.

که کوم پېشنهاد لرئ نو د ایمیل له لاري یې راسره شریک کړئ، که مو همدا کتاب خوښ سوی وي، نو هیله ده چې د خپل علمیت او وظندوستی له خاطره ورسره انځور واخلئ او په ټولنیزو رسنیو کي یې نورو ته د لوستلو بلنه ورکړئ.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library